

Załącznik Nr 2
Do Uchwały Nr 256/XLII/2006
Rady Gminy Przechlewo
Z dnia 29 maja 2006

Gminny Plan Gospodarowania Odpadami dla Gminy Przechlewo

Przechlewo, 2005

Spis treści :

I. WSTĘP.....	4
1.1. Przedmiot i zakres opracowania.....	4
1.2. Potrzeba i cel opracowania.....	4
1.3. Podstawa prawna opracowania.....	4
1.4. Wykorzystane materiały.....	5
1.5. Krótki opis Gminy Przechlewo.....	5
II. ANALIZA OBECNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI.....	8
2.1.Charakterystyka gospodarki odpadami komunalnymi.....	8
2.1.1. Odpady komunalne.	8
2.1.2. Unieszkodliwianie	13
2.1.3. Odzysk	18
2.1.4. Selektywna zbiórka odpadów.....	19
2.1.5.Odpady z oczyszczalni ścieków.....	20
2.2. Charakterystyka gospodarki odpadami niebezpiecznymi i przemysłowymi.....	20
2.2.1. Odpady niebezpieczne z przemysłu, działalności handlowej i usługowej	20
2.2.2. Odpady medyczne i weterynaryjne.....	21
2.2.3. Wraki samochodowe.....	21
2.3. Import odpadów.....	22
2.4. Podsumowanie	22
III. PROGNOZA ZMIAN ILOŚCI I SKŁADU ODPADÓW.....	22
IV. CELE I ZADANIA GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI	26
4.1. Cele i zadania gminnego planu gospodarki odpadami.....	26
V. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI PROGNOZOWANE ZMIANY.....	28
5.1. System zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych.....	31
5.2. System zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych.....	32
5.3. System gospodarki odpadami biodegradowalnymi	34
5.3.1. Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych.....	34
5.3.2. Odpady biodegradowalne z innych źródeł.....	36
5.4. System gospodarki odpadami wielkogabarytowymi.....	38
5.5. System gospodarki odpadami niebezpiecznymi	39
5.5.1. Odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych	39
5.5.2. Odpady z rolnictwa i przemysłu rolno –spożywczego.....	40
5.5.3. Odpady niebezpieczne z działalności gospodarczej.....	42
5.6. System gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne.....	43
5.6.1.Odpady z produkcji energii cieplnej	44
5.6.2. Odpady z przemysłu drzewnego.	44
5.7. System transportu, odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	44
5.7.1. Transport odpadów komunalnych.....	44
5.7.2. Zamykanie i rekultywacja istniejących instalacji.....	45
5.7.3. Nowe instalacje	45
VI. NAKŁADY INWESTYCYJNE WPROWADZANIA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI.....	46
6.1. System gromadzenia odpadów.....	46
6.1.1. Zmieszane odpady komunalne.....	47
6.1.2. Surowce wtórne.....	47
6.1.3. Biodopady.....	47
NAKŁADY.....	47
6.2. System zbiórki i transportu odpadów.....	48
6.3. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów	48
VII. MOŻLIWE SPOSOBY FINANSOWANIA REALIZACJI PLANU.....	49
VIII. System monitoringu i oceny realizacji planu.....	51

IX. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko	53
oraz sposób ich uwzględnienia w planie.....	53
X. Streszczenie Planu Gospodarki Odpadami.....	53
XI. Załączniki	56
Załącznik nr 1- Ilości odpadów przyjętych na składowisko odpadów w Przechlewie.....	56
Załącznik nr 2- Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odzysku.....	63
Załącznik nr 3- Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania , ...	64
magazynowania i zbierania odpadów niebezpiecznych.....	64
Załącznik nr 4- „Dziki” składowiska.....	67
Załącznik nr 5- Wskaźniki monitorowania stopnia realizacji GPGO Gminy Przechlewo.....	67
Załącznik nr 6- Opis istniejących regulacji prawnych dotyczących odpadów	68
zawierających azbest.	68
Załącznik nr 7- Harmonogram działań w zakresie realizacji celów określonych w PPGO.....	74

Spis tabel

Tabela 1 Zmienność procentowego udziału niesegregowanych odpadów komunalnych	10
Tabela 2 Oznaczenie składu morfologicznego odpadów.....	12
Tabela 3 Szczegółowy opis stosowanych metod odzysku lub unieszkodliwiania	17
Tabela 4 Ilości odzyskanych odpadów	19
Tabela 5 W tabeli przedstawiono prognozowane zmiany wskaźników nagromadzenia oraz ilości wytwarzanych odpadów komunalnych wynikające z omówionych powyżej czynników (w Mg).	24
Tabela 6 Zakładane efekty działań proponowanych w Planie Gospodarki Odpadami	28
Tabela 7 Zestawienie nakładów na zakup pojemników na odpady surowcowe	47
Tabela 8 Zestawienie potrzeb i nakładów na zakup pojemników na bioodpady.....	47
Tabela 9 Szacunkowe koszty	49
Tabela 10 Zakładane efekty działań proponowanych w Planie Gospodarki Odpadami	51

I. WSTĘP

1.1. Przedmiot i zakres opracowania

Przedmiotem opracowania jest Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Przechlewo, powiat człuchowski, województwo pomorskie z siedzibą przy ul. Człuchowskiej 26 77-320 Przechlewo.

Niniejsze opracowanie prezentuje szeroko rozumianą problematykę gospodarki odpadami na terenie gminy obejmującą powstawanie, selektywne gromadzenie, odzysk i unieszkodliwianie powstających odpadów.

1.2. Potrzeba i cel opracowania

Ochrona środowiska przyrodniczego jest jedną z głównych, choć nie jedyłą, dróg prowadzących do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju. O w pełni zrównoważonym rozwoju można dopiero mówić po osiągnięciu ładu:

- ekologicznego,
- społecznego,
- ekonomicznego (gospodarczego),
- przestrzennego.

Podstawowym narzędziem osiągnięcia ładu ekologicznego jest ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego. Ład społeczny może być osiągnięty np. poprzez akceptację mieszkańców dla proponowanych i podejmowanych działań. Ład gospodarczy osiąga się poprzez kształtowanie odpowiedniej struktury gospodarki i ograniczanie bezrobocia. Ład przestrzenny wiąże się np. z odpowiednią lokalizacją terenów przemysłowych, mieszkaniowych, komunikacyjnych i innych.

Celem Planu Gospodarki Odpadami jest przedstawienie wytycznych do reorganizacji systemu gospodarki odpadami na terenie gminy . Zawarte w nim rozwiązania organizacyjne oraz logistyczno - techniczne przyczynią się do właściwego, zgodnego z wymogami ochrony środowiska, zagospodarowania powstających odpadów.

1.3. Podstawa prawna opracowania

Obowiązująca od 1 października 2001 roku ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami) nakłada na gminę obowiązek opracowania gminnego planu gospodarki odpadami będącego integralną częścią gminnego programu ochrony środowiska. Obowiązek ten jest podstawą dla utworzenia niniejszego

opracowania (art. 14 ustawy o odpadach) opierając się na Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U.Nr, 66 poz.620)

1.4. Wykorzystane materiały

W opracowaniu niniejszego Planu wykorzystane zostały następujące materiały źródłowe:

1. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami, Rada Ministrów, Warszawa, październik 2002.
2. Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, Gdańsk, lipiec 2002.
3. Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego, Gdańsk, lipiec 2003.
4. Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Człuchowskiego. Człuchów, marzec 2004.
5. Studium Uwarunkowań dla gminy Przechlewo, Gdańsk, 1998
6. Program Gospodarki Odpadami w Gminie Przechlewo, czerwiec 1997r

1.5. Krótki opis Gminy Przechlewo

Gmina Przechlewo wchodząca w skład powiatu człuchowskiego położona jest w południowo-zachodniej części województwa pomorskiego, w obrębie dwóch mezoregionów fizyczno-geograficznych. Część północna i zachodnia stanowi fragment sandrowej Równiny Charzykowskiej, lekko pochylony ku południowemu wschodowi, położony generalnie na wysokości od 140 do 157 m n.p.m. a część centralna i południowa leży na Pojezierzu Krajeńskim. Według kryteriów podziału przyrodniczo-leśniczego prawie cały obszar gminy należy do dzielnicy borów Tucholskich. Równinę rozcina na linii północ-południe dolina rzeki Brdy z rynną jezior Szczytno – Krępsko. Wypływając z jeziora Szczytno rzeka Brda zmienia kierunek na równoleżnikowy. Gmina Przechlewo prawie w całości leży w dorzeczu rzeki Brdy, jej górnym odcinku.

Powierzchnia gminy wynosi 24.388 ha . Gminę zamieszkuje 6.291 mieszkańców, gęstość zaludnienia wynosi 26 osób na 1 km². W gminie przeważają grunty położone na glebach piaszczystych i brunatnych wylugowanych oraz na piaskach gliniastych mocnych i luźnych. Największą powierzchnię (54,4%) zajmują kompleksy glebowe 6 i 7 (żytni słaby i bardzo słaby). Użytki zielone położone są na glebach torfowych oraz mułowo - torfowych. Znaczną część (ok. 1500 ha) stanowią grunty marginalne klasy VI i VIz. W planie zagospodarowania przestrzennego gminy przeznaczają się je na cele nierolnicze - inwestycje i zalesienie.

Pod względem użytkowania terenu Gmina Przechlewo ma charakter rolniczo-leśny, 36,8% powierzchni gminy stanowią grunty rolne. Użytki rolne zajmują powierzchnię 8.619 ha (35,3% powierzchni ogólnej gminy). W strukturze użytków rolnych 82,4% stanowią grunty orne, sady - 0,3%, trwałe użytki zielone 17,3%.

Powierzchnia jezior i rzek wynosi 5%.

Lesistość wynosi 52,3% co jest wartością znacznie przewyższającą średnią lesistość w Polsce. Wśród siedlisk leśnych dominują siedliska boru świeżego, zajmujące aż 92,3% powierzchni leśnej, z udziałem brzozy, buczyny i topoli. Jednakże głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna, dominująca na 95% powierzchni lasów. Na ok. 45% powierzchni występują drzewostany sosnowe w wieku 60 - 80 lat, lecz znaczny jest odsetek drzewostanów młodszych klas wieku, 20-40 letnich (ok. 40%)

Rysunek 1 Gmina Przechlewo z uwzględnieniem lesistości
 (Na podst. Mapa turystyczna, Wyd. Region, Gdynia 1997)

Średnia roczna temperatura wynosi 7,2° C, zaś w okresie wegetacyjnym od 14,7° C do 15,6° C. Opady atmosferyczne wynoszą średnio ok. 600 mm i zaliczane są do najniższych w województwie.

Gmina ma charakter rolniczy. W rolnictwie dominuje uprawa zbóż konsumpcyjnych i paszowych oraz chów trzody chlewnej. Istnieją tu takie przedsiębiorstwa tej branży jak: „Poldanor” S.A., „Prime Food” Sp. z o.o.

Walory krajobrazowe, zasoby wodne, unikalna przyroda stanowi źródło zainteresowania ze strony nowej, ale dynamicznie rozwijającej się gałęzi gospodarki narodowej jaką jest turystyka i agroturystyka. Powstające firmy turystyczne i gospodarstwa agroturystyczne oferują odpoczynek z takimi atrakcjami jak: spływy kajakowe, piesze i rowerowe wycieczki wyznaczonymi szlakami oraz poznawanie produktów regionalnych. Na terenie Gminy występuje unikatowa roślinność, rzadkie gatunki ptactwa i zwierzyny. Znajdują się też zasoby wodne stanowiące źródło zaopatrzenia w wodę dużych aglomeracji np. Bydgoszcz przez rzekę Brdę, z których to powodów znaczną część powierzchni Gminy objęta jest prawną ochroną. Gmina Przechlewo składa się z 14 sołectw i 33 miejscowości.

II. ANALIZA OBECNEGO STANU GOSPODARKI ODPADAMI

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami na terenie gminy powinna objąć wszystkie odpady powstające na jej terenie.

Organizacja i nadzór nad gospodarką odpadami komunalnymi należy do Urzędu Gminy w Przechlewie. **Opiera się na Programie Gospodarki Odpadami w Gminie Przechlewo z czerwca 1997r i jest zgodna z zapisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości porządku w gminach. Kwestię gospodarki odpadami regulują też zapisy Uchwały Rady Gminy w Przechlewie Nr 77/XII/99 z dnia 30 września 1999 r. w sprawie: szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Przechlewo.**

2.1.Charakterystyka gospodarki odpadami komunalnymi

2.1.1. Odpady komunalne.

Informacje o ilości odpadów komunalnych powstających na terenie gminy pochodzą z danych Zakładu Gospodarki Komunalnej w Przechlewie zarządzającego Składowiskiem odpadów w Przechlewie oraz z poszczególnych firm wywozowych prowadzących działalność na terenie gminy.

Zezwolenia na odbiór, usuwanie i transport odpadów komunalnych z terenu gminy posiadają następujące podmioty:

- Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. (77-300 Człuchów, ul. Sobieskiego11);

- Zakład Gospodarki Komunalnej (Przechlewo, ul. Człuchowska 26,);
- Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe Bernardyna Szydłowska (Przechlewo, ul. Rzeczenicka)

Ocenia się, że zorganizowanym systemem zbiórki odpadów objętych jest **53% mieszkańców gminy. Zaś system selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych - obejmuje ok. 95% mieszkańców** (poprzez rozstawienie w sumie 52 kompletów pojemników do zbiórki opakowań szklanych i opakowań z tworzyw sztucznych, we wszystkich miejscowościach Gminy).

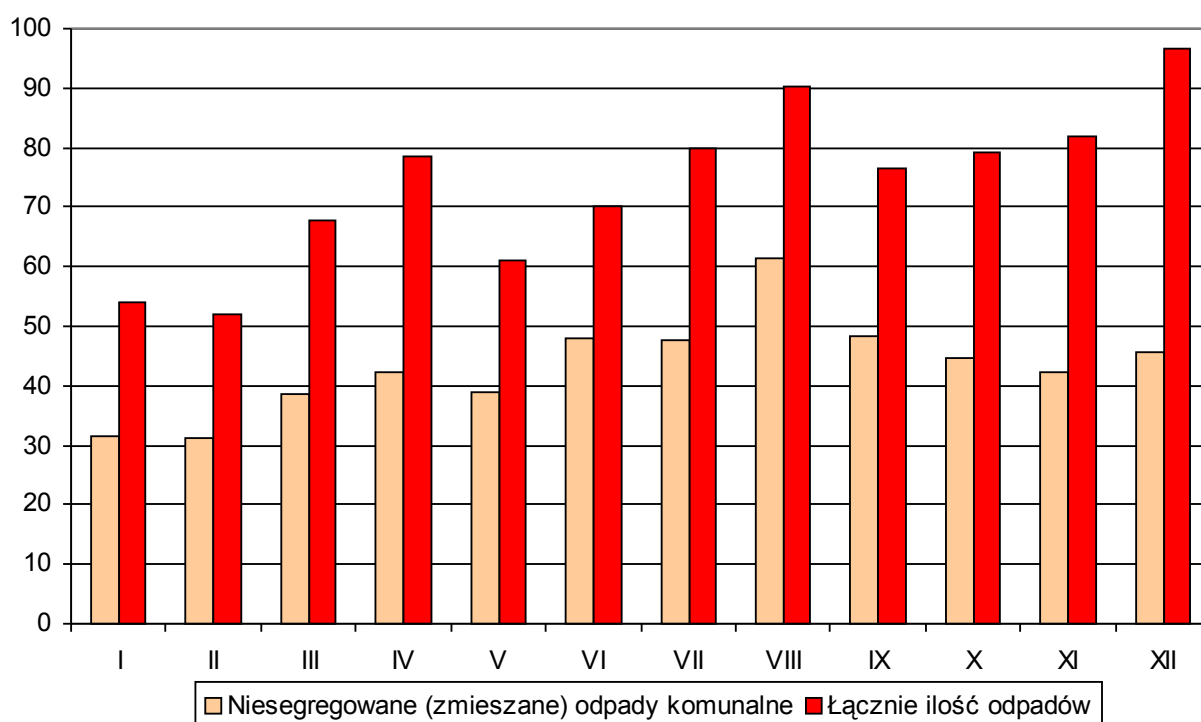
Poniżej przedstawiono dane dotyczące ilości i składu poszczególnych rodzajów odpadów powstających na terenie gminy Przechlewo.

W roku 2004 na składowisko w Przechlewie przyjęto **887,795 Mg** odpadów. Odpady o kodach 020299, 150102, 190801, 200203, 200301, 200302, 200303 składowane są w czaszy składowiska i zagęszczane spychaczem.

Średnio w ciągu każdego miesiąca przyjęto na składowisko 74 Mg odpadów, przy czym najmniej w styczniu i lutym (52-54 Mg/mies.), a najwięcej odpadów zdeponowano w miesiącach sierpniu i grudniu ponad 90 Mg/mies.

Z Tabeli nr 1 wynika, że 58,7 % zdeponowanych odpadów to niesegregowane, zmieszane odpady komunalne, a 33,6 % to inne odpady z przygotowania i przetwórstwa spożywczego i zwierzęcego. Pozostałe grupy odpadów stanowią zaledwie 7,7 % ich ogólnej ilości.

Poniżej przedstawiono zmienność ilości przyjmowanych odpadów na składowisku w roku 2004 z uwzględnieniem zmieszanych odpadów komunalnych i ogólnej ilości Mg/miesiąc.

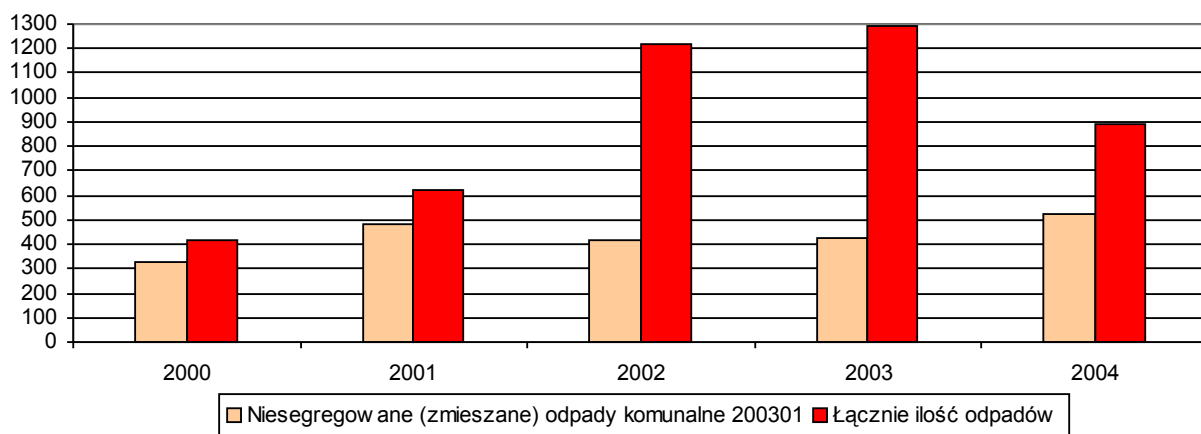

Tabela 1 Zmienność procentowego udziału niesegregowanych odpadów komunalnych w całkowitej masie odpadów składowanych na składowisku w latach 2000-2004.

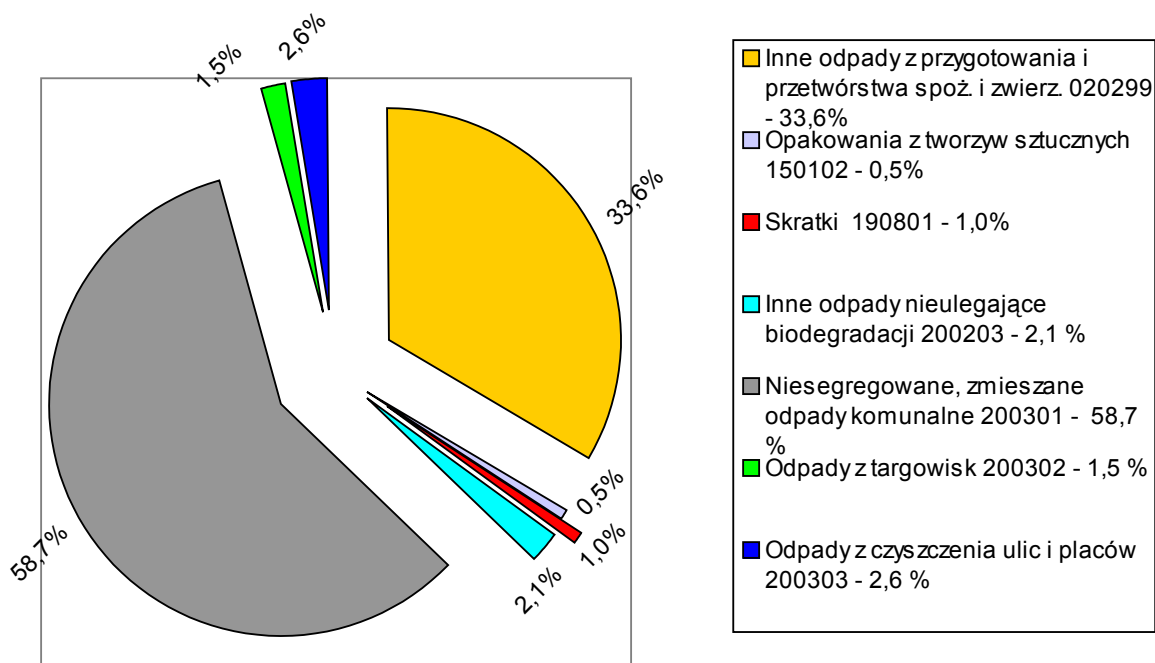
Rok	2000	2001	2002	2003	2004
Ilość zmieszanych odpadów komunalnych [Mg]	330,5	480,63	418,355	422,95	520,975
Łączna ilość zdeponowanych odpadów na składowisku [Mg]	417,45	622,72	1221,97	1288,06	887,795
Procentowy udział odpadów z grupy 200301 w całkowitym bilansie odpadów	79,2	77,2	34,2	32,8	58,7

Na przestrzeni ostatnich 5 lat obserwuje się na składowisku w Przechlewie duże zróżnicowanie w ilości przyjmowanych odpadów, w tym również procentowego udziału zmieszanych odpadów komunalnych w ich łącznej ilości. Wynikło to m.in. z zaprzestania składowania osadów na składowisku które są obecnie zagospodarowywane rolniczo.

Szczegóły zawiera tabelka oraz obrazuje zamieszczony wykres:

Poniżej przedstawiono strukturę odpadów (wg grup katalog.) przyjętych na składowisko w Przechlewie.

Oznaczenie składu morfologicznego odpadów przeprowadzono zgodnie z Normą Polską PN-9/Z-15006 dotyczącą Oznaczania składu morfologicznego odpadów komunalnych stałych. W tym celu pobrano średnią próbkę laboratoryjną i odważono próbkę o masie ok. 5 kg. Następnie za pomocą sita rozdzielano próbkę na 2 frakcje otrzymując I frakcję o wielkości cząstek poniżej 10 mm i II frakcję o wielkości cząstek równych i powyżej 10 mm. Z pozostałej na sicie II frakcji wyselekcjonowano poszczególne składniki: odpady spożywcze pochodzenia roślinnego, odpady spożywcze pochodzenia zwierzęcego, odpady papieru i tektury, odpady tworzyw sztucznych, odpady materiałów tekstylnych, odpady szkła, odpady metali, odpady organiczne pozostałe i odpady mineralne pozostałe. Wszystkie wyselekcjonowane składniki z II frakcji i I frakcję zważono z dokładnością do 0,5 g. Zawartość procentową I frakcji oraz poszczególnych składników II frakcji (X_n) obliczono w procentach wg wzoru:

$$X_n = \frac{m_o}{m} \times 100$$

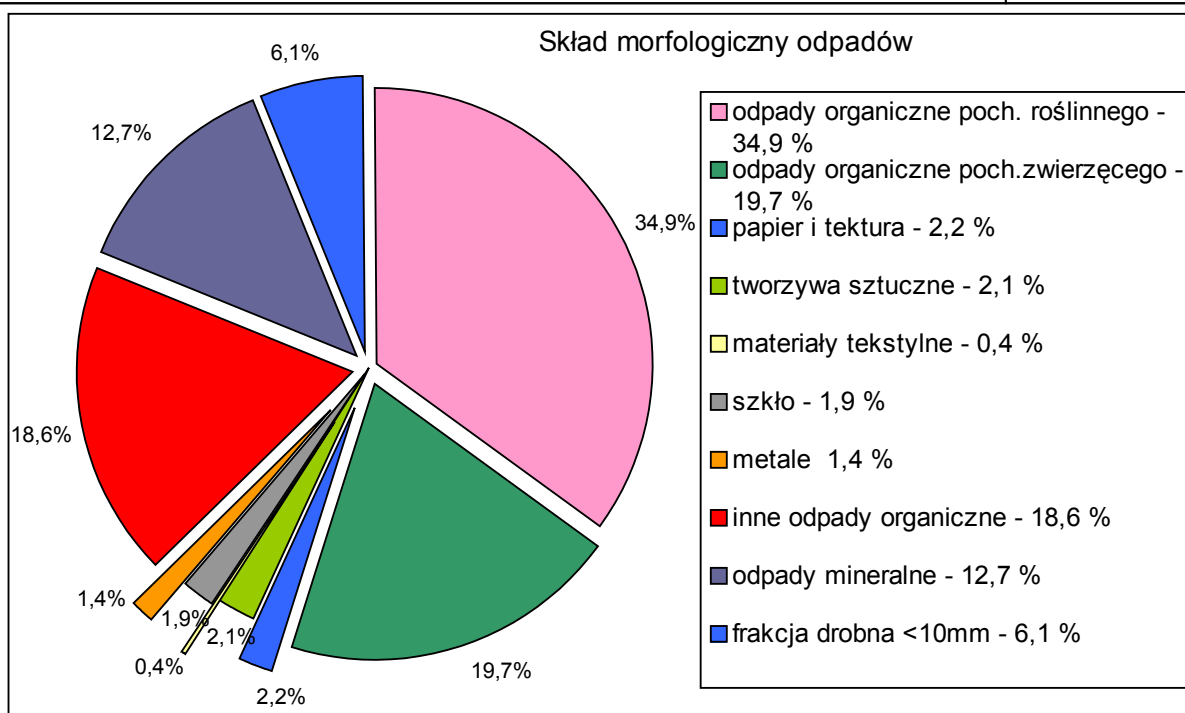
w którym : m_o - masa poszczególnych składników odpadów

m - masa próbki pobranej do oznaczenia,

n - od 1 do 9 symbole poszczególnych składników

Tabela 2 Oznaczenie składu morfologicznego odpadów

Lp.	Nazwa składnika	Charakterystyka składnika	Zawartość poszczególnych składników w %
1	2	3	4
1.	odpady organiczne pochodzenia roślinnego	Pozostałości substancji roślinnych, powstające przy przygotowaniu pożywienia , np. obierki, resztki jarzyn i owoców, zgnile warzywa i owoce, resztki pokonsumpcyjne pożywienia, produkty spożywcze potraktowane jako odpady,	34,9
2.	odpady organiczne pochodzenia zwierzęcego	Resztki mięsa, kości , wyrobów z mięsa, ryb tłuszczów, serów itp.	19,7
3.	papier i tektura	Wszelkie pozostałości wyroby z papieru i tektury	2,2
4.	tworzywa sztuczne	Wszelkie pozostałości oraz wyroby z tworzyw sztucznych	2,1
5.	materiały tekstylne	Wszelkie resztki oraz wyroby z materiałów wełnianych	0,4
6.	szkło	Wszelkie wyroby ze szkła oraz stłuczka szklana	1,9
7.	metale	Wszelkie wyroby i złom ze wszystkich rodzajów metali	1,4
8.	Inne odpady organiczne	Odpady organiczne pozostałe po wyselekcjonowaniu składników 1-5 np. resztki roślin, zeschnięte kwiaty, trawa, gałęzie drzew, itp.	18,6
9.	odpady mineralne	Odpady mineralne pozostałe po wyselekcjonowaniu składników 6-7 jak.:kwałki betonu, cegły, resztki ceramiczne itp.	12,7
10.	Fracja drobna <10mm	Głównie ziemia i popiół	6,1
RAZEM			100,0

Skład morfologiczny składowanych odpadów komunalnych wskazuje, że wagowo najczęściej deponowanych jest odpadów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego oraz innych odpadów organicznych .

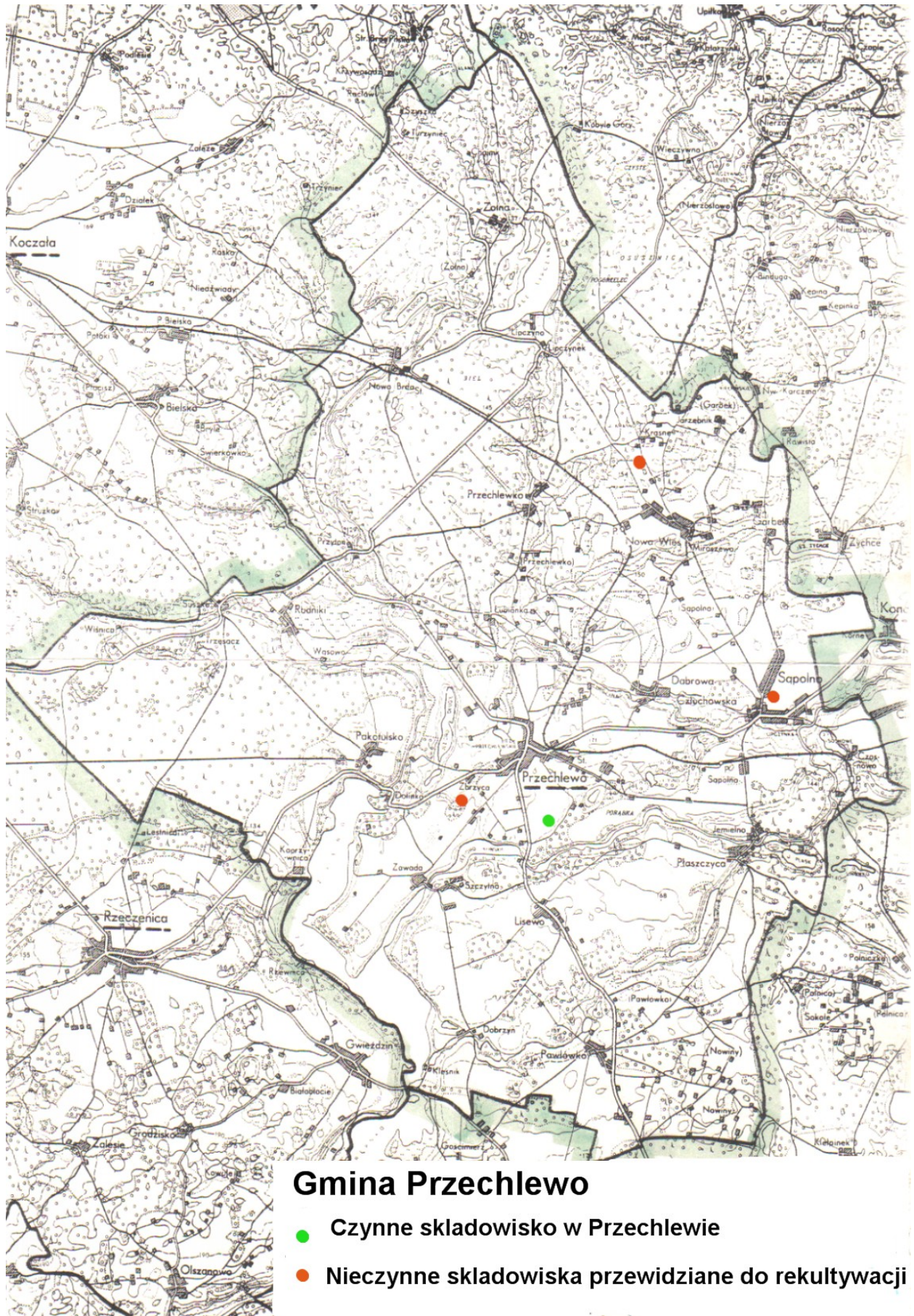
2.1.2. Unieszkodliwianie

Główną metodą unieszkodliwiania odpadów komunalnych jest ich składowanie. Na terenie Gminy Przechlewo czynne jest obecnie 1 składowisko - w Przechlewie . Zamknięte składowiska przeznaczone do rekultywacji to składowiska w Przechlewie i Sapolnie , Nowej Wsi.

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Przechlewo

Teren składowiska odpadów położony jest w odległości około 1 km za miejscowością Przechlewo i 700 m na wschód od drogi powiatowej Człuchów – Przechlewo, na działce 492/18 o łącznej powierzchni 1,71 ha stanowiącej własność gminy wiejskiej Przechlewo, pow. Człuchów, woj. Pomorskie, (załącznik nr 1, 2) Obszar składowiska wg rejonizacji przyrodniczo – leśnej znajduje się w III Krainie Wielkopolsko – Pomorskiej, w dzielnicy Pojezierza Krajeńskiego, mezoregionie Wysoczyzny Krajeńskiej.

Składowisko odpadów komunalnych wykonane jest na lewej skarpie doliny rzeki Brdy, ograniczone jest z trzech stron uprawami leśnymi i od strony wsi Przechlewo gruntem rolnym (łąki i grunty orne). Teren w okolicy składowiska jest pofałdowany, w obszarze składowiska sztucznie zmieniono ukształtowanie terenu zgodnie z projektem budowlanym. Naturalny spadek terenu w kierunku rzeki Brdy tj. południowo-wschodnim wynosi około 2,5 – 5 % (rzędne terenu 146,40 – 155.40 m npm). Składowisko odpadów zlokalizowane jest na terenie dawnej kopalni kopaliny pospolitej.

Gmina Przechlewo

- Czynne składowisko w Przechlewie
- Nieczynne składowiska przewidziane do rekultywacji

Powierzchniowo teren na południe od szosy Przechlewo – Konarzyny objęty jest ochroną krajobrazową jako „zespół okolic jeziora Krępska i Szczytno wraz z fragmentem rzeki Brdy i Lipczynki” na podstawie Uchwały Nr X/42/81 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Słupsku z dn. 8.12.1981 r. ze zmianą Rozporządzeniem Nr5/91 Wojewody Słupskiego z dn. 22.07.1991 r.

Lokalizacja wysypiska zgodna jest z planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Przechlewo, zatwierdzonym Uchwałą nr 122/XIX/92 Rady Gminy z dn. 24.04.1992 r.

Dla lokalizacji składowiska została wydana decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu nr 7331-42/95 z dn. 29.12.1995 r. Decyzja jest prawomocna i podlegała wykonaniu.

Na obecnym etapie eksploatacji składowiska odpady składowane są wyłącznie w dolnej części niecki. Składowane odpady przemieszczane są w górną część niecki spychaczem gaśnicowym S – 100, ponadto spychacz wykorzystywany jest do zagęszczania zdeponowanych odpadów. Składowisko eksploatowane jest w sposób prawidłowy.

Przekazanie do użytkowania nowego składowiska odpadów komunalnych w Przechlewie poprawiło stan gospodarki odpadami na terenie gminy, lecz nie wyeliminowało dzikich wysypisk śmieci. Nowe składowisko odpadów komunalnych użytkowane jest zgodnie z zatwierdzonym regulaminem i instrukcją eksploatacji składowiska. Przywożone odpady są wstępnie segregowane w celu ograniczenia ich objętości i odzyskania surowców wtórnych. Ewidencja składowanych odpadów prowadzona jest zgodnie z nową klasyfikacją odpadów. Sposób eksploatacji składowiska pozwala na właściwe użytkowanie urządzeń stanowiących wyposażenie. Na obecnym etapie eksploatacji zauważalny jest brak wagi samochodowej.

Na składowisku zachowane są wymagania sanitarne, BHP i p.poż.

Stan wyposażenia technologicznego składowiska odpadów przedstawia poniższe zestawienie:

Składowiska komunalne dla gminy	gmina Przechlewo
Składowiska legalne	Tak
Zieleń izolacyjna wokół składowiska	Tak
Uszczelnienie naturalne	Tak
Uszczelnienie inne	geomembrana
Wyposażenie w kompaktor	nie
Wyposażenie w spychacz do odpadów	Tak
Wyposażenie w wagę	Nie
Wyposażenie w brodzik	Tak
Piezometry	Tak
Segregacja na składowisku	Tak
Wyposażenie w boksy na surowce wtórne	Tak
Ujęcie odcieków wysypiskowych	Tak
Ujęcie biogazu	Nie

Działalność w zakresie odzysku i unieszkodliwiania na składowisku odpadów prowadzi Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie przy ul. Człuchowskiej 61, jest to składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne o pow.1,3ha posiadające decyzję Starosty Człuchowskiego zatwierdzającą instrukcję eksploatacji nr RLiOŚ. 7643-04/02 z dnia

17.12.2002r. Jako część wydzieloną na której mogą być magazynowane odpady niebezpieczne – ustawiono kontener KE-7 przystosowany do magazynowania odpadów niebezpiecznych – baterii i akumulatorów .

Rodzaje odpadów dopuszczone do składowania :

odpady z grupy 20 wg katalogu odpadów – odpady komunalne łącznie z frakcjami gromadzonymi selektywnie- papier i tektura , drewno, szkło, metale, gleba, ziemia i kamienie, odpady z targowisk, czyszczenia ulic i placów , odpady ze studzienek kanalizacyjnych, odpady wielkogabarytowe, tworzywa sztuczne, odpady ulegające biodegradacji, inne odpady nie ulegające biodegradacji, *niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne niewymienione w innych podgrupach;*

odpady należące do grupy 15 – odpady opakowaniowe (włącznie z selektywnie gromadzonymi komunalnymi odpadami opakowaniowymi – opakowania z papieru i tektury, opakowania z tworzyw sztucznych, zmieszane odpady opakowaniowe);

odpady należące do grupy 17 – odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej – odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów , zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia;

odpady należące do grupy 19 – odpady z oczyszczalni ścieków nieujęte w innych grupach – skratki, ustabilizowane komunalne osady ściekowe , piasek z piaskowników;

odpady należące do grupy 10 - wg katalogu odpadów – odpady z procesów termicznych- żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów, mieszanki popiołowo - żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych.

Tabela 3 Szczegółowy opis stosowanych metod odzysku lub unieszkodliwiania .

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Metoda odzysku lub unieszkodliwiania
02 02 99	Inne niewymienione odpady z przygotowania i przetwórstwa produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego	R14- D5
10 01 80	Mieszanka popiołowo – żużłowa z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych ze spalania słomy	R10
16 01 03	Zużyte opony	R14
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	D5
17 04 05	Żelazo i stal	R14
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy i remontów	D5
19 08 01	skratki	D5
19 08 02	zawartość piaskowników	D5
19 08 05	Ustabilizowane komunalne osady ściekowe	R10
20 01 40	Metale	R14
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	D5
20 02 02	Gleba i ziemia , w tym kamienie	D5
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	D5
20 03 06	Odpady z czyszczenia studzienek kanalizacyjnych	D5
20 03 01	Niesegregowane, zmieszane odpady komunalne	R14-D5

20 03 02	Odpady z targowisk	D5
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	D5

Działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub części prowadzące do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów lub energii wraz z ich wykorzystaniem wg załącznika nr 5 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U.Nr.62 poz.628)

R 10 – Rozprowadzenie na powierzchni ziemi w celu nawożenia lub ulepszania gleby lub rekultywacji gleby i ziemi.

R14 - Inne działania prowadzące do wykorzystania odpadów w całości lub części lub odzyskania a odpadów substancji lub materiałów, łącznie z ich wykorzystaniem, niewymienione od R1 do R13

Procesy unieszkodliwiania odpadów wg załącznika nr 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach (Dz.U.Nr.62 poz.628)

D5 – składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub składowiskach odpadów innych niż niebezpieczne.

Na składowisku w Przechlewie deponowane są odpady o kodach zgodnych z zatwierdzoną instrukcją eksploatacji składowiska. O dopuszczeniu składowiska do dalszego funkcjonowania decydować będą rozstrzygnięcia z decyzji nr RliOŚ 7643-4/03/04 z dnia 10.02.2004r wydanej przez Starostę Człuchowskiego.

Ilości składowanych odpadów w poszczególnych latach przedstawione zostały w **załączniku nr 1**

Składowiska przewidziane do rekultywacji

Na zamknięte od 1999r składowiska w Przechlewie i Sąpolnie, Nowej Wsi opracowane są projekty rekultywacji przez EKO-Efekt Sp. z o.o. Warszawa.

„Dziki” wysypiska śmieci

Poza wymienionymi powyżej składowiskami, na terenie gminy występują też tzw. „dziki” wysypiska śmieci. W większości są to miejsca nielegalnego wywozu niewielkich ilości odpadów przez mieszkańców poszczególnych miejscowości. Miejsca te wymieniono w **załączniku nr 4** .

2.1.3. Odzysk

Oprócz odzysku odpadów opakowaniowych i surowcowych prowadzonych w trakcie wstępnej segregacji odpadów na składowisku. Na terenie gminy występuje 5 podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie odzysku odpadów charakterystycznych dla przetwórstwa rolno-spożywczego, przemysłu drzewnego i energetyki cieplnej – wykaz wszystkich podmiotów z wyszczególnieniem rodzajów i ilości odpadów przedstawiono w **załączniku nr 2**.

2.1.4. Selektywna zbiórka odpadów.

System selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych - obejmuje ok. 95% mieszkańców - poprzez rozstawienie 52 kompletów pojemników do zbiórki opakowań szklanych i opakowań z tworzyw sztucznych, we wszystkich miejscowościach gminy

Wysegregowane odpady składowane są w sposób selektywny w pojemnikach i boksach na składowisku w których składowane są też odpady zebrane na rampie wyładowniczej składowiska w czasie wstępnej segregacji (segregowane odpady to : tworzywa PET, folia, szkło, drewno, złom i makulatura.).

Od roku 2000 w wyniku selektywnej zbiórki i segregacji wstępnej odzyskano :

Tabela 4 Ilości odzyskanych odpadów

W roku 2000 :

19 12 05	Szkło - Słuczka szklana	0,600 Mg/rok
19 12 04	Tworzywa sztuczne - opakowania PET	3,190 Mg/rok
19 12 02	Metale żelazne - Złom	0,740 Mg/rok
19 02 01	Papier i tektura - Makulatura	4,710 Mg/rok

W roku 2001 :

19 12 02	Metale żelazne - Złom	2,470 Mg/rok
19 12 05	Szkło - Słuczka szklana	3,823 Mg/rok
19 12 04	Tworzywa sztuczne - Opakowania PET	6,530 Mg/rok
19 12 04	Tworzywa sztuczne - Folia	2,200 Mg/rok
19 12 01	Papier i tektura - Makulatura	6,720 Mg/rok

W roku 2002 :

15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	2,300 Mg/rok
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opakowania PET	8,290 Mg/rok
15 01 04	Złom	3,420 Mg/rok
15 01 01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	12,310 Mg/rok
15 01 07	Opakowania ze szkła	44,240 Mg/rok

W roku 2003 :

15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	13,770 Mg/rok
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opakowania PET	8,340 Mg/rok
15 01 04	Złom	9,620 Mg/rok
15 01 01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	23,975 Mg/rok
15 01 07	Opakowania ze szkła	65,500 Mg/rok

W roku 2004 :

15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	27,220 Mg/rok
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opakowania PET	6,960 Mg/rok
15 01 04	Złom	3,220 Mg/rok
15 01 01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	22,630 Mg/rok
15 01 07	Opakowania ze szkła	59,150 Mg/rok

Odpady te są następnie przekazywane firmom uprawnionym do transportu, odzysku lub unieszkodliwiania np. Hucie Szkła w Ujściu, Elanie PET Toruń,

PW „FOL-MIS” Żeleźno, Skup i Sprzedaż Surowców Wtórnych Danuta Osowska Chojnice.

2.1.5. Odpady z oczyszczalni ścieków

Do głównych odpadów powstających w oczyszczalniach ścieków należą piasek, skratki i osady ściekowe. Na terenie gminy funkcjonują oczyszczalnie: w Przechlewie, w Pakotulsku i w Lipczynku. Są to oczyszczalnie mechaniczno-biologiczne. W wyniku ich działania powstaje rocznie ok. **300 Mg s.m.** (tj. ok. 900 Mg uwodnionego) osadu czynnego nadmiernego ustabilizowanego oraz ok. **8,625 Mg** skratek i piasku z piaskowników. Obecnie osady są przekazywane do rolniczego zagospodarowania – właścicielom gospodarstw rolnych z którymi podpisane są stosowne umowy. Osad oraz grunty zostały przebadane pod kątem możliwości rolniczego wykorzystania. (zgodnie z art. 43 w/w ustawy oraz ustawy z dnia 1 sierpnia 2002r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych - Dz.U.nr.134 poz.1140). Odpady te są systematycznie badane. W przypadku gdy wyniki z badań mieszanki osadu z popiołem nie kwalifikowałyby ich do rolniczego wykorzystania, odpady te składowane byłyby na składowisku odpadów w Przechlewie. Przewiduje się też wykorzystanie ich do rekultywacji byłych składowisk w m. Przechlewo, Sapolno i Nowej Wsi.

Z uwagi na stopniowe podłączanie nowych miejscowości a co za tym idzie z zwiększaniem obciążenia oczyszczalni, przewiduje się zwiększenie ilości odpadów wytwarzanych przez oczyszczalnię ścieków.

2.2. Charakterystyka gospodarki odpadami niebezpiecznymi i przemysłowymi

W przypadku odpadów niebezpiecznych nie jest możliwe dokładne określenie ilości tego typu odpadów wytwarzanych na terenie gminy. Zgodnie z zapisami Ustawy o odpadach wytwórca odpadów jest obowiązany do uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości powyżej 0,1 Mg rocznie, przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 0,1 Mg rocznie albo powyżej 5 Mg rocznie odpadów innych niż niebezpieczne. Wytwórca odpadów jest obowiązany do uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, które powstają w związku z eksploatacją instalacji, jeżeli wytwarza powyżej 1 Mg odpadów niebezpiecznych rocznie lub powyżej 5 tysięcy Mg odpadów innych niż niebezpieczne rocznie. Wykaz podmiotów przedstawia załącznik nr 3.

2.2.1. Odpady niebezpieczne z przemysłu, działalności handlowej i usługowej

W wyniku funkcjonowania podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na terenie gminy powstaje pewna grupa odpadów zaliczanych do odpadów niebezpiecznych. Są to przede wszystkim odpady ropopochodne, zużyte oleje, akumulatory, baterie oraz lampy fluorescencyjne. Spośród funkcjonujących na terenie gminy podmiotów o charakterze

przemysłowym 12 posiada zezwolenie na wytwarzanie i zbieranie odpadów niebezpiecznych. Ponadto o zezwolenia takie na teren nie tylko naszej gminy ale i na teren całego powiatu wystąpiło i otrzymało jeszcze 13 podmiotów. Nie wszystkie też podmioty występowały o zezwolenia, stąd należy wnosić, że podane ilości odpadów mogą być niepełne. Dane z całego powiatu za rok 2001 mówią o 33 Mg/rok z czego wykorzystano gospodarczo 0,2 tony a unieszkodliwiono 33 tony (według PPGO), w związku z tym trudno jest dokładnie ocenić ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzanych bezpośrednio na terenie gminy. Ujęte w pozwoleniach ilości, należy traktować jako maksymalne ilości odpadów przewidziane do wytworzenia w skali roku. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania i zbierania odpadów niebezpiecznych stanowi **załącznik nr 3**

2.2.2. Odpady medyczne i weterynaryjne

Odpady medyczne to odpady pochodzące z ośrodka zdrowia oraz przychodni specjalistycznych. Odpady z zakładów opieki zdrowotnej składają się z dwóch strumieni: odpadów komunalnych i niebezpiecznych odpadów medycznych (igły, odpady zakaźne, zużyte substancje chemiczne i leki). Odpady weterynaryjne pochodzą głównie z lecznic weterynaryjnych. Na terenie gminy działają dwa podmioty świadczące usługi weterynaryjne.

Podmioty te nie występowały o zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych.

Ilość odpadów weterynaryjnych i medycznych jest trudna do oszacowania z uwagi na niemożność określenia ilości i jakości świadczonych usług (ilość wizyt, rodzaj udzielanej pomocy). Ponadto z racji specyfiki świadczonych usług część z nich może być świadczona poza obszarem gminy. Wg PPGO na terenie powiatu człuchowskiego powstaje ok.31,23 Mg tego rodzaju odpadów z tego też względu na terenie gminy Przechlewo przyjęto, że powstaje ok.4% tj. **1,24Mg** rocznie .

2.2.3. Wraki samochodowe

W ostatnich latach wraki samochodowe, a także maszyny rolnicze na terenach wiejskich stały się coraz bardziej liczną grupą odpadów. W związku ze złożonością swej konstrukcji składają się z wielu elementów i zawierają szereg substancji, (oleje, płyny hamulcowe, akumulatory, itp.) zaliczane są do odpadów niebezpiecznych i ujęte w katalogu odpadów w grupie 16 01 04 – *Zużyte lub nienadające się do użytkowania pojazdy*.

Dotychczas na terenie gminy nie była prowadzona ewidencja ilościowa tego typu odpadów. W literaturze brak jest współczynników pozwalających na określenie ich ilości na terenie gminy. Na terenie powiatu istnieją dwa punkty złomowania pojazdów wycofanych z eksploatacji.

2.3. Import odpadów

Na teren naszej gminy nie występuje import odpadów za wyjątkiem odpadów dopuszczanych do spalania – jako opał, np. trociny i odpady obróbki drewna.

2.4. Podsumowanie

Oceniając obecny stan gospodarki odpadami na terenie gminy Przechlewo należy zwrócić uwagę na kilka aspektów:

1. W chwili obecnej gmina realizuje gospodarkę we własnym zakresie w oparciu o składowisko odpadów innych niż niebezpiecznych i obojętnych w Przechlewie. Jest to jedyna instalacja do unieszkodliwiania odpadów komunalnych na terenie gminy
2. Zbiórką odpadów na terenie gminy objętych jest 53% mieszkańców.
3. Na terenie gminy prowadzi się selektywną zbiórkę surowców wtórnych (opakowań ze szkła i tworzyw sztucznych).
4. Prowadzi się ewidencję ilościową i jakościową odpadów powstających na terenie gminy - trafiających na składowisko odpadów w Przechlewie. Łączną ilość poszczególnych rodzajów odpadów na trafiających na składowisko przedstawiono w **załączniku nr 1**.
5. Zbiórką odpadów na terenie gminy zajmują się koncesjonowane firmy wywozowe.
6. Zbiórka odpadów komunalnych oparta jest na pojemnikach od 110 do 1100-litrowych oraz na kontenerach 7 m³,
7. W przyszłości wspólnym systemem gospodarki odpadami zajmować się będzie **ZZO w Kiełpinie**, który obejmie wszystkie gminy z terenu powiatu człuchowskiego.

III. PROGNOZA ZMIAN ILOŚCI I SKŁADU ODPADÓW

Głównymi elementami, które będą wpływały na zmiany ilości odpadów to:

- zmiany ilości mieszkańców;
- zamożność i styl życia mieszkańców;
- rozwój ekonomiczny kraju (regionu), wydajność produkcji;

W rozdziale II przedstawiono ilość obecnie wytwarzanych odpadów na terenie gminy. Należy jednak zaznaczyć, że dane te są „zgodne” z rzeczywistością tylko w odniesieniu do odpadów komunalnych. Ilości pozostałych grup odpadów podano szacunkowo w oparciu o dane zawarte w decyzjach i informacjach dotyczących gospodarowania odpadami a nie w oparciu o rzeczywiste ilości wytwarzanych odpadów.

Z uwagi na brak pełnych danych dotyczących ilości powstających poszczególnych grup odpadów szczegółową prognozę zmian ilości odpadów przeprowadzono tylko w odniesieniu do odpadów komunalnych.

Do dalszych prac przyjęto następujące założenia:

1. Przez cały okres prognozy liczba ludności nieznacznie będzie wzrastać.
Generalnie prognozy demograficzne przewidują, że liczba mieszkańców Polski będzie się utrzymywała na stałym poziomie lub nawet zmniejszała się.
2. Zakładać należy znaczny rozwój turystyki na terenie gminy z racji naturalnych walorów przyrodniczych. Wiązać się to będzie ze wzrostem masy odpadów, szczególnie w okresach letnich.
3. Zakłada się, że przez najbliższe 5 lat dominować będą postawy konsumpcyjne, wysoce „odpadogenne”, następnie zaś coraz częściej obserwować się będzie postawy proekologiczne, w których zawarty będzie również świadomy stosunek do problematyki odpadów. Uwidocznili się to m.in. spadkiem ilości tworzyw sztucznych na korzyść ilości szkła i wyrobów z drewna.

W celu określenia prognozowanej ilości odpadów na najbliższe lata przyjęto, że przyrost ilości poszczególnych frakcji odpadów będzie równy 3%, tj. wielkość prognozowana w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego.

Ponadto, poza wymienionymi powyżej czynnikami, ilość odpadów będzie zależała także od takich (trudnych nawet do oszacowania) czynników jak:

- struktura zamieszkania – zgodnie z ogólnokrajowymi zmianami część ludności w najbliższych latach zmieni miejsce zamieszkania przechodząc z terenów wiejskich do miast. Także struktura zamieszkania w miastach ulega zmianom. Wydaje się prawdopodobne, że część tzw. klasy średniej wraz ze wzrostem zamożności będzie zmieniała miejsce zamieszkania z wielorodzinnego na jednorodzinne, zwłaszcza na terenach podmiejskich;
- struktura zaopatrzenia w ciepło – część mieszkańców może zmienić sposób ogrzewania własnych posesji, przechodząc na ogrzewanie inne niż węglowe. Jednak zmiany te będą w dużej mierze uzależnione od atrakcyjności finansowej poszczególnych rodzajów ogrzewania.

Tabela 5 W tabeli przedstawiono prognozowane zmiany wskaźników nagromadzenia oraz ilości wytwarzanych odpadów komunalnych wynikające z omówionych powyżej czynników (w Mg).

Fracje odpadów	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
odpady kuchenne ulegające biodegradacji	511,4	526,74	542,54	558,82	575,59	592,85	610,64
odpady zielone	182,9	188,39	194,04	199,86	205,86	212,03	218,39
papier i tektura (nieopakowaniowe)	18,6	19,16	19,73	20,32	20,93	21,56	22,21
opakowania z papieru i tektury	22,63	23,31	24,01	24,73	25,47	26,23	27,02
opakowania wielomateriałowe	8,9	9,17	9,44	9,73	10,02	10,32	10,63
tworzywa sztuczne (nieopakowaniowe)	20,4	21,01	21,64	22,29	22,96	23,65	24,36
opakowania z tworzyw sztucznych	36,75	37,85	38,99	40,16	41,36	42,60	43,88
tekstylia	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
szkło (nieopakowaniowe)	17,7	18,23	18,78	19,34	19,92	20,52	21,13
opakowania ze szkła	59,15	60,92	62,75	64,63	66,57	68,57	70,63
metale	8,9	9,17	9,44	9,73	10,02	10,32	10,63
opakowania z blachy stalowej	2,48	2,55	2,63	2,71	2,79	2,87	2,96
opakowania z aluminium	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
odpady mineralne	102	105,06	108,21	111,46	114,80	118,25	121,79
drobna frakcja popiołowa	17	17,51	18,04	18,58	19,13	19,71	20,30
odpady wielkogabarytowe	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
odpady niebezpieczne	0,74	0,76	0,79	0,81	0,83	0,86	0,88
RAZEM	1009,6	1039,8	1071,0	1103,2	1136,3	1170,3	1205,5

Wyliczone wskaźniki i ilości odpadów w najbliższych latach należy traktować jako orientacyjne, służące głównie określeniu skali problemu. Służą one głównie zapewnieniu odpowiednich środków technicznych wynikających z ilości odpadów (np. perspektywiczny zakup specjalistycznych pojazdów, podejmowania decyzji - przeznaczenia środków finansowych).

Prognoza powinna obejmować także zmiany składu morfologicznego na przestrzeni rozpatrywanego okresu czasu. Ocenienie zmian składu morfologicznego odpadów jest znacznie trudniejsze od szacowania zmian ich ilości. Pośrednio działać będą wszystkie wymienione powyżej czynniki. Jednak decydujące znaczenie będzie miał poziom zamożności społeczeństwa i związany z nim model konsumpcyjny. Nie bez znaczenia będzie tu też kształtowanie się poziomu świadomości ekologicznej społeczeństwa. Dzięki niemu mogą występować na szerszą skalę pewne zjawiska wpływające na skład morfologiczny odpadów np. świadome wybieranie opakowań szklanych przy jednoczesnym „bojkocie” opakowań z tworzyw sztucznych. Istotne tu też mogą być „mody” na pewne zachowania.

Jakkolwiek czynniki te wpływać będą na zmianę składu morfologicznego, nie sposób ocenić skali i zakresu ich działania. Generalnie przypuszczać należy, że nastąpi wzrost ilości odpadów komunalnych cechujący się następującymi zmianami w składzie morfologicznym:

- wzrost ilości makulatury (nasilenie się akcji promocyjnych, informacyjnych, marketingowych),
- wzrost ilości szkła przy jednoczesnym spadku opakowań plastikowych (propagowanie opakowań wielorazowych),
- zmniejszenie się drobnej frakcji nieorganicznej (popiołu i żużli) - zmiana sposobu ogrzewania,
- wzrost frakcji organicznej – zmiana użytkowania na posesjach jednorodzinnych (zmniejszenie powierzchni przydomowych ogródków uprawnych na rzecz zwiększenia powierzchni trawiastych).

Zgodnie z zapisami zawartymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami zmiany w ilości i jakości odpadów wytwarzanych w sektorze gospodarczym w perspektywie czasowej do 2012 roku zależą przede wszystkim od rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu, rzemiosła i usług.

Obecna polityka państwa w zakresie ochrony środowiska promuje wdrażanie nowych technologii mało- i bezodpadowych, metody Czystszej Produkcji oraz budowę własnych instalacji służących odzyskowi i unieszkodliwianiu odpadów przez ich wytwórców. W perspektywie kilkunastu lat spowoduje to relatywny spadek ilości wytwarzanych odpadów w istniejących zakładach oraz zwiększenie stopnia odzysku odpadów u ich wytwórców.

W sektorze rolno-spożywczym w związku z jego reorganizacją (zmiana profilu działalności z mało i średnioobszarowej na wielkoobszarową na limity produkcji wynikające z przystąpienia do Unii Europejskiej) można się spodziewać wzrostu ilości odpadów pochodzących zarówno z produkcji rolnej (odpady organiczne roślinne i zwierzęce) jak i środków wspomagających samą produkcję rolną (nawozy, urządzenia techniczne). Niemniej można się także spodziewać wzrostu miejscowego zagospodarowania powstałych odpadów organicznych (np. na pasze, kompost czy energię), co w łącznym bilansie odpadów może zniwelować wzrost ilości odpadów z sektora rolno-spożywczego.

W ocenie perspektyw wytwarzania odpadów związanych z gospodarką należy uwzględnić przede wszystkim zamierzenia krajowe w zakresie rozwoju kraju jak również plany restrukturyzacji gospodarki narodowej. Podstawowym zamierzeniem samorządu jest rozwój regionu oparty na rozwoju turystyki z racji wysokich walorów terenu. Modernizacja istniejących zakładów, zmiany technologiczne jak również wprowadzenie limitów materiałochłonności, zmiany w systemach energetycznych (wykorzystywanie energii odnawialnej) winny przyczynić się do ograniczenia powstawania odpadów.

Rozwój turystyki na terenie gminy przyczyni się do rozwoju usług związanych ze zwiększającą się liczbą gości i turystów oraz do zwiększenia ruchu turystycznego. Wpłynie to na zwiększenie ilości odpadów z podmiotów usługowych i ośrodków wypoczynkowych. Ponieważ wielkości te trudne są do zdefiniowania, również wzrost tej grupy odpadów nie jest możliwy do oszacowania.

IV. CELE I ZADANIA GMINNEGO PLANU GOSPODARKI ODPADAMI

Podstawą planowania gospodarki odpadami na terenie gminy Przechlewo powinny być założenia planów gospodarki odpadami wyższego szczebla tj. krajowego, wojewódzkiego i powiatowego.

4.1. Cele i zadania gminnego planu gospodarki odpadami

Podstawowym sposobem postępowania z odpadami na terenie gminy Przechlewo jest ich unieszkodliwianie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Przechlewie. Gmina nie prowadzi w pełni selektywnej zbiórki odpadów, zbierając jedynie selektywnie odpady opakowaniowe ze szkła i tworzyw sztucznych. Powoduje to szybsze wypełnianie istniejącego składowiska oraz wzrost negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko.

Z punktu widzenia założeń Wojewódzkiego i Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami, które uwzględniają instytucjonalne, ekonomiczne, społeczne i środowiskowe aspekty gospodarki odpadami, funkcjonujący system na terenie gminy powinien ulec modyfikacji.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz wykazane w analizie główne problemy, określono cele strategiczne oraz przedsięwzięcia dot. gospodarki odpadami dla gminy Przechlewo:

1. Zapobieganie powstawaniu odpadów:

- opracowanie zasad funkcjonowania oraz stworzenie systemu gosp. odpadami umożliwiającego realizację przyjętych założeń;
- prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej nt. zasad i efektów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami w gminie oraz możliwości ograniczania ilości powstających w gospodarstwach domowych odpadów;

- promowanie wśród podmiotów gospodarczych zastosowania technologii małodopadowych oraz wprowadzenie instrumentów prawno-finansowych zachęcających do podejmowania tego typu działań;
- ewidencjonowanie odpadów oraz bieżący nadzór nad przestrzeganiem zezwoleń dotyczących wytwarzania i unieszkodliwiania odpadów;

2. Selektywna zbiórka odpadów:

- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów zmieszanych;
- rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych;
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji;
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych;
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych;
- organizacja systemu selektywnej zbiórki odpadów budowlanych;

3. Odzysk i recykling powstających odpadów ze wskazaniem na recykling materiałowy i organiczny:

- właściwe zagospodarowanie selektywnie zebranych odpadów;

4. Unieszkodliwianie odpadów, których nie udało się poddać odzyskowi i recyklingowi:

- właściwe unieszkodliwianie odpadów nie nadających się do dalszego zagospodarowania;

5. Unieszkodliwianie odpadów niebezpiecznych w instalacjach specjalistycznych:

- przekazywanie zebranych na terenie gminy odpadów niebezpiecznych do specjalistycznych jednostek zajmujących się ich unieszkodliwianiem;

6. Minimalizacja ilości odpadów kierowanych do unieszkodliwienia na składowiskach ze szczególnym uwzględnieniem odpadów biodegradowalnych:

- prowadzenie działań skłaniających do ograniczania wytwarzania odpadów;
- organizacja selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy;
- wyłączenie z masy odpadowej poszczególnych frakcji odpadów zgodnie ze wskazanymi limitami odzysku;
- zwiększenie stopnia wykorzystania odpadów;

7. Podnoszenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna:

- prowadzenie edukacji i podnoszenie świadomości ekologicznej.

Tabela 6 Zakładane efekty działań proponowanych w Planie Gospodarki Odpadami

PROPONOWANE DZIAŁANIA	ZAKŁADANY EFEKT	
	BEZPOŚREDNI	POŚREDNI
Zmiana profilu produkcji - zmniejszenie odpadowości i materiałochłonności	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów • Zmniejszenie zapotrzebowania na nośniki energii 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zapotrzebowania na instalacje do przerobu, wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów • Zmniejszenie zapotrzebowania miejsca pod instalacje do unieszkodliwiania odpadów (składowiska) • Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia ludzi • Zmniejszenie zagrożenia dla rozwoju fauny i flory • Zmniejszenie potencjalnych zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych
Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska • Pozyskiwanie czystych surowców do przeróbki • Zmniejszenie liczby dzikich wysypisk śmieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia ludzi • Ochrona terenu – zmniejszenie zapotrzebowania na teren pod składowiska • Poprawa estetyki gminy • Zwiększenie zatrudnienia
Przerób odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Wydłużenie czasu eksploatacji istniejących i projektowanych składowisk • Produkcja wyrobów z odpadów, np. kompostu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie materiałochłonności i energochłonności produkcji • Wykorzystanie kompostu do pielęgnacji terenów zielonych
Prowadzenie akcji edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • Unikanie powstawania odpadów • Właściwe postępowanie z odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona środowiska • Wzrost świadomości ekologicznej

V. GMINNY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI PROGNOZOWANE ZMIANY

Na podstawie przeprowadzonej analizy obecnego stanu gospodarki odpadami, proponuje się konstrukcję gminnego systemu gospodarki odpadami składającego się z następujących elementów:

- systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- systemu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- systemu gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne,
- systemu gospodarki odpadami biodegradowalnymi.

Będzie to dalszy rozwój istniejącej już gospodarki odpadami w Gminie Przechlewo. W każdym z wymienionych wyżej systemów należy uwzględnić wszystkie działania związane

z gospodarką poszczególnymi rodzajami odpadów, tj. działania związane ze zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem.

Rozwój gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi może następować w dwojaki sposób:

1. Gospodarka odpadami komunalnymi będzie organizowana na poziomie gminy z wykorzystaniem dotychczasowego potencjału organizacyjnego i ekonomicznego.
2. Gospodarka odpadami komunalnymi będzie organizowana na poziomie ponadgminnym w oparciu o mający powstać ZZO w Kiełpinie (wg PPGO).

Zgodnie z zapisami planów gospodarki wyższego szczebla preferowana jest organizacja gospodarki odpadami na poziomie ponadgminnym (związkowym). Jednak możliwości stworzenia takiego systemu zależą przede wszystkim od woli współpracy pomiędzy poszczególnymi samorządami gminnymi w celu wypracowania wspólnych zasad gospodarki odpadami na terenie gmin wchodzących w skład związku.

Na podstawie art. 6a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminie, rady gmin mogą przejąć od właścicieli nieruchomości wszystkie lub wybrane obowiązki z zakresu gospodarki odpadami. Zadania i kompetencje gmin w tym zakresie powinny być przekazane do ponadgminnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO).

Przejęcie obowiązku usuwania odpadów komunalnych przez gminy nie skutkuje unieważnieniem wydanych przedsiębiorcom zezwoleń. Z uwagi na określony w zezwoleniu sposób postępowania z zebranymi odpadami, zdaniem ekspertów, brak jest możliwości dokonania zmian bez zgody podmiotu w okresie obowiązywania zezwolenia. Po wygaśnięciu terminu ważności zezwolenia na podstawie uchwalonego nowego regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie na wniosek przedsiębiorcy może być wydane nowe zezwolenie na usuwanie odpadów zgodne z przyjętym regulaminem. Umowa na świadczenie usług zawierana będzie pomiędzy gminą (związkiem gmin) a przedsiębiorcą.

Realizacja międzygminnej gospodarki odpadami, w tym gminy Przechlewo, w ramach planowanego ZZO w Kiełpinie powinna opierać się o:

1. Przejęcie obowiązków w zakresie gospodarki odpadami od wszystkich wyrażających taką chęć gmin powiatu człuchowskiego. Ich przejęcie od jak największej ilości gmin pozwoli na prowadzenie gospodarki odpadami w pełnym wymaganym przez przepisy zakresie. Jednocześnie można przypuszczać, że wpłynie to także na zmniejszenie kosztów funkcjonowania systemu.
2. Gminy wyrażające wolę współpracy powinny powołać spółkę. Konieczne jest, aby nowo powołana spółka posiadała osobowość prawną, np. była spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, której udziałowcami byłyby gminy wchodzące w skład ZZO. Będzie ona realizowała wszystkie zadania określone w statucie.

3. ZZO ustali zasady funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi obowiązujące na terenie tych gmin : rodzaje stosowanych pojemników do zbiórki poszczególnych frakcji odpadów, częstotliwość (harmonogram) opróżniania pojemników, stawki za odbieranie, przetwarzanie i unieszkodliwianie odpadów (preferowanie selektywnej zbiórki odpadów), zasady płatności za świadczone usługi, zasady kontroli funkcjonowania systemu, sprawozdawczość z wykonania zleconych działań, zasady prowadzenia edukacji ekologicznej wspomagającej prowadzone działania, możliwości i zasady współpracy z podmiotami zewnętrznymi (przedsiębiorstwa wywozowe, przetwórcy odpadów, organizacje odzysku).
4. współpracy z podmiotami zewnętrznymi (przedsiębiorstwa wywozowe, przetwórcy odpadów, organizacje odzysku).

Opierając się na schemacie relacji pomiędzy Wójtem Gminy a ZZO przedstawionym w Powiatowym Programie Gospodarki Odpadami dla Powiatu Człuchowskiego gmina powinna położyć nacisk na działania związane z objęciem jak największej liczby mieszkańców zorganizowanym systemem zbiórki odpadów zmieszanych oraz kierowaniem odpadów na składowisko, rozszerzaniem zasięgu systemu zbiórki selektywnej odpadów, zagospodarowania osadów ściekowych i odpadów z terenów zielonych oraz działania nadzorcze i koordynujące na poziomie lokalnym. Odpady surowcowe i biodegradowalne powinny zostać przekazane do ZZO, gdzie wraz z odpadami pochodzącymi z innych gmin będą poddane dalszemu przekształcaniu lub unieszkodliwianiu. W związku z tym, że na terenie gminy powstaje rocznie ok. **1000 Mg** odpadów, to wydaje się, że uzasadniona jest koncepcja przekazania odpadów na rzecz ZZO, który w ramach otrzymanego od gmin władztwa nad odpadami będzie zajmował się dalszym ich przetwarzaniem i unieszkodliwianiem. W gminie Przechlewo w ciągu roku na jednego mieszkańca przypada ok. 150 kg wytworzonych odpadów, co daje 10,02% udziału w ilości wytworzonych na terenie powiatu człuchowskiego odpadów (wg PPGO).

Na podstawie analizy obecnego stanu gospodarki odpadami proponuje się następujące szczegółowe rozwiązania związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Przechlewo w oparciu o model związkowy.

W przypadku niemożności stworzenia systemu ponadgminnego zadanie tworzenia kompleksowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi będzie spoczywać na gminie.

Pierwszym krokiem przy organizacji systemu zbiórki odpadów jest objęcie nim wszystkich mieszkańców gminy.

W ramach selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych na terenie gminy powinny istnieć następujące systemy zbiórki:

- zmieszanych odpadów komunalnych;
- odpadów surowcowych i opakowaniowych;

- odpadów ulegających biodegradacji;
- odpadów niebezpiecznych;
- odpadów wielkogabarytowych.

Przedstawione poniżej rozwiązania należy uważać jako docelowe. Dokonane wyliczenia należy traktować jako orientacyjne, mające pozwolić na zapoznanie się ze skalą koniecznych do wprowadzenia zmian. Powinno to ułatwić poszczególnym jednostkom administracyjnym (gminom lub związkowi gmin) planowanie wprowadzania w życie kolejnych etapów systemu gospodarki odpadami na terenie gminy.

5.1. System zbiórki zmieszanych odpadów komunalnych

W zależności od rodzaju zabudowy zmieszane odpady komunalne są zbierane metodą „donoszenia” lub metodą „odbioru bezpośredniego”.

Metoda „donoszenia” polega na gromadzeniu odpadów w wyznaczonych punktach wyposażonych w pojemniki wielko pojemnościowe (np. 7m³) przeznaczone do obsługi większej ilości mieszkańców (bloki mieszkalne). Tą metodą gromadzone są odpady na osiedlach mieszkaniowych .

Gromadzenie odpadów metodą „odbioru bezpośredniego” odbywa się poprzez sieć pojemników będących na wyposażeniu gospodarstw domowych. Metoda ta pozwala na ściśle określenie adresata zobowiązań związanych z usuwaniem tak gromadzonych odpadów, gdyż z racji lokalizacji pojemnika korzystanie z niego ograniczone jest do mieszkańców określonej posesji.

Biorąc pod uwagę powyższe, proponuje się zbieranie odpadów dalej na tych samych zasadach :

- w zwartej zabudowie jednorodzinnej wsi gromadzone będą one metodą „odbioru bezpośredniego” w oparciu o pojemniki 110-120 lub 1100-litrowe;
- w zabudowie wielorodzinnej metodą „donoszenia” w oparciu o pojemniki 7 m³;
- w rejonach zabudowy rozproszonej gminy (zabudowa zagrodowa) metodą „odbioru bezpośredniego” w oparciu o pojemniki 110- i 120-litrowe lub worki foliowe.

Stworzona sieć miejsc gromadzenia odpadów winna zapewnić odpowiednią częstotliwość opróżniania pojemników. Zaleca się, aby pojemniki na komunalne odpady zmieszane opróżniane były nie rzadziej jak raz na dwa tygodnie w okresach zimowych oraz raz na tydzień w okresach letnich;

Zebrane odpady będą kierowane do unieszkodliwienia na składowisko odpadów komunalnych.

Rozwój istniejącego systemu gospodarki odpadami należy **rozpocząć od uzupełnienia systemu gromadzenia zmieszanych odpadów komunalnych**. Każdy mieszkaniec gminy winien mieć możliwość pozbywania się odpadów w sposób zorganizowany.

Rozbudowa istniejącego systemu zbiórki odpadów opartego na zalecanych pojemnikach przyczyni się do:

- skrócenia odległości miejsc powstawania odpadów (gospodarstwa domowe) do miejsc gromadzenia odpadów;
- skrócenia czasu przetrzymywania odpadów w pojemnikach;
- zmniejszenia potrzeb transportowych wynikających z możliwości zagęszczania odpadów w śmieciarkach;
- określenia „wytwórców” odpadów i obarczenia ich kosztami odbioru zgodnie z zasadą „zaśmiecający płaci”.

Wskazane jest też zabezpieczenia kontenerów do obsługi podmiotów gospodarczych czy sezonowych miejsc wypoczynku (pola biwakowe, stacje turystyczne, kąpieliska).

Główną przyczyną hamującą szybkie wprowadzenie pojemników są koszty ich zakupu. System zbiórki odpadów powinien być wprowadzany stopniowo, etapami, odpowiednio do możliwości finansowych i technicznych. Zwiększenie ilości pojemników musi być związane z zapewnieniem właściwej ich obsługi.

Warunkiem sprawnego funkcjonowania systemu jest ściśle określenie harmonogramu odbioru odpadów, pozwala na usprawnienie systemu identyfikacji gromadzonych odpadów oraz rozliczenie kosztów ich odbierania.

Niezależnie od rodzaju stosowanych pojemników do zbiórki odpadów zmieszanych przewidzieć należy zbiórkę odpadów według harmonogramu z częstotliwością raz na dwa tygodnie (co 14 dni).

Do obsługi pojemników na odpady zmieszane konieczny jest specjalistyczny środek transportu. Zalecany typem są śmieciarki z zagęszczaniem płytowym z 3,5-krotnym stopniem zagęszczania. Wskazane jest stosowanie śmieciarek o większej pojemności. Pozwoli to na zebranie za jednym kursem większej ilości odpadów. Należy jednak pamiętać o lokalnych uwarunkowaniach technicznych – możliwościach dojazdu do poszczególnych posesji.

5.2. System zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych

Na terenie gminy Przechlewo prowadzi się selektywną zbiórkę odpadów opakowaniowych i surowcowych. W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego przedstawiono cele do realizacji w zakresie recyklingu wybranych odpadów opakowaniowych. W związku z tym gmina powinna podjąć działania zmierzające do rozbudowy istniejącej selektywnej zbiórki odpadów celem osiągnięcia założonych limitów odzysku odpadów opakowaniowych i surowcowych.

Zbiórkę odpadów opakowaniowych i surowcowych w zależności od rodzaju zabudowy proponuje się rozbudowywać w następujący sposób:

- rozwijając metodę „donoszenia” w zabudowie wielorodzinnej i w zabudowie rozproszonej w oparciu o kolorowe pojemniki o pojemności od 1100-litrów do 1500 litrów
- zakłada się również - dostawienie pojemników na zbiórkę makulatury,
- dostawić zestawy do zbierania odpadów i surowcowych przy budynkach szkolnych celem rozwijania różnych „akcji zbierania i segregacji”,

Mimo znacznych ilości metali możliwych do wyłączenia, nie proponuje się selektywnej zbiórki tej frakcji - z uwagi na łatwy zbyt tego surowca i niewielkie możliwości jego pozyskiwania w ramach systemu zbiórki.

Według wielkości odzyskanych surowców na terenie gminy w gospodarstwach domowych rocznie powstaje ok. : 150 Mg z czego udaje się odzyskać w wyniku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i wstępnej segregacji odpadów trafiających na składowisko w Przechlewie :

- 22 Mg makulatury,
- 60 Mg szkła,
- 36 Mg tworzyw sztucznych.

Tak więc w 2004r. prowadzenie selektywnej zbiórki surowców wtórnych w systemie odbioru bezpośredniego oraz selekcji odpadów trafiających na składowisko pozwoliło na wyłączenie ok. 80% (118 Mg) odpadów surowcowych .Pozostała część jest albo wyrzucana wraz z odpadami komunalnymi albo unieszkodliwiana w niewłaściwy sposób (np. palenie tworzyw sztucznych w domowych piecach). W sytuacji przewagi ogrzewania węglowego na terenie gminy oraz tworzenia systemu zbiórki surowców wtórnych w proponowanej formie od podstaw, dochodzenie do zakładanego poziomu wyłączenia odpadów będzie stopniowe i rozłożone w czasie. Wraz ze wzrostem świadomości ekologicznej mieszkańców, a także wzrostem kosztów wywozu odpadów zmieszanych poziom wyłączenia surowców wtórnych będzie wzrastał.

W chwili obecnej pojemniki opróżniane są wg potrzeb „na zgłoszenie”, przypuszczalnie czas napełniania pojemników będzie się wydłużał wraz ze wzrostem ich ilości. Weryfikacja częstotliwości opróżnień nastąpi dopiero po pewnym czasie funkcjonowania rozbudowanego systemu zbiórki.

Istniejący system zbiórki poszczególnych frakcji (tj. 52 komplety do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych i szkła) w wyszczególnionych typach zabudowy należy traktować jako podstawowy. W przyszłości może on ulec rozszerzeniu np. o zbiórkę makulatury czy zbiórkę szkła z podziałem na różne kolory.

Poza wyznaczonymi ilościami pojemników w poszczególnych rodzajach zabudowy zakłada się dostawienie na terenie gminy pojemników na szkło i tworzywa sztuczne jako systemu uzupełniającego. Byłyby one rozstawione w najbardziej uczęszczanych punktach gminy. System uzupełniający powinien objąć także wszystkie szkoły na terenie gminy. Jego

głównym zadaniem byłoby kształtowanie nawyków segregacji u dzieci i młodzieży. Byłyby one uzupełnieniem treści prowadzonej w szkołach edukacji ekologicznej. Na każdą z działających szkół na terenie gminy powinien przypadać zestaw pojemników (na szkło, makulaturę i tworzywa sztuczne). Przyjmując, że na terenie gminy funkcjonują 3 placówki oświatowe różnego stopnia, konieczne będzie ustawienie 3 zestawów pojemników (9 pojemników).

5.3. System gospodarki odpadami biodegradowalnymi

Zgodnie z zapisami Krajowego Planu Gospodarki Odpadami szacuje się ograniczenie ilości odpadów ulegających biodegradacji w pierwszym okresie realizacji Planu (lata 2003-2006) na poziomie 15%. Realizacja wytycznych krajowego planu gospodarki odpadami, w części dotyczącej odpadów ulegających biodegradacji, w pierwszym okresie (2003-2006) dotyczy:

- selektywnej zbiórki odpadów ulegających biodegradacji,
- budowy instalacji do przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji.

W planie wojewódzkim określono następujące cele, dotyczące maksymalnych ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, trafiających na składowiska:

- 75% do 2010 w porównaniu do poziomu z 1995 r.
- 50% do 2013 w porównaniu do poziomu z 1995 r.
- 35% do 2020 w porównaniu do poziomu z 1995 r.

Konieczne jest podjęcie przez samorząd gminny stosownych działań w celu realizacji powyższych założeń.

W ramach gospodarki odpadami biodegradowalnymi na terenie gminy należy uwzględnić następujące zagadnienia:

1. Gospodarka odpadami biodegradowalnymi znajdującymi się w odpadach komunalnych.
2. Gospodarka osadami ściekowymi powstającymi w komunalnych oczyszczalniach ścieków.
3. Gospodarka odpadami biodegradowalnymi z sektora produkcji rolniczej i przemysłu rolno-spożywczego.

5.3.1. Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych

Ze względu na charakter gminy oraz dominującą zabudowę jednorodziną, znaczna część odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych zostaje zagospodarowana przez mieszkańców we własnym zakresie. W związku z tym przewiduje się:

- odbieranie odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych tylko w zabudowie wielorodzinnej i jednorodzinnej metodą „donoszenia”. Będą one gromadzone w specjalistycznych pojemnikach o pojemności 240 i 120 litrów, ustawionych w pobliżu pojemników na zmieszane odpady komunalne i odpady surowcowe w rejonach zabudowy wielorodzinnej oraz ustawionych w określonych punktach w rejonach zabudowy

jednorodzinnej. Zebrane odpady organiczne będą trafiały do kompostowni lub instalacji fermentacji;

- jeden pojemnik 240-litrowy przeznaczony będzie do obsługi 100 mieszkańców w rejonach zabudowy wielorodzinnej; jeden pojemnik 120-litrowy przeznaczony będzie do obsługi 50 mieszkańców w rejonach zabudowy jednorodzinnej;
- w rejonach nie objętych zorganizowanym systemem zbiórki tej grupy odpadów mogą być one odbierane indywidualnie od mieszkańców wyrażających chęć pozbywania się ich.

Zakłada się, że odpady komunalne ulegające biodegradacji odbierane będą metodą „donoszenia” zgodnie z powyższymi założeniami.

Zbiórka odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych jest uzasadniona ekonomicznie przede wszystkim w zabudowie wielorodzinnej. Mieszkańcy nie mają tam bowiem możliwości indywidualnego zagospodarowania tej frakcji odpadów. Trafiają one razem z pozostałymi odpadami na składowisko. Ze względu na swoje właściwości (rozkład), są tam one frakcją niepożądaną. Wskazane jest zatem wydzielenie jak największej ich ilości z ogólnego strumienia odpadów (zwłaszcza w zabudowie wielorodzinnej).

Gromadzenie w pojemniku dużych ilości łatwo rozkładalnej biomasy sprzyja zachodzeniu procesów zgniwania, które mogą być uciążliwe ze względu na emisję odorów i zagrożenia higieniczno-sanitarne. Z uwagi na powyższe nakłada to na użytkownika systemu konieczność zwiększonej częstotliwości wywozu tej grupy odpadów, co wpływa na koszty wywozu i komplikuje organizację zbiórki.

Dla gromadzenia odpadów ulegających biodegradacji przewiduje się używanie specjalnych pojemników na bioodpady – tzw. biotainerów o pojemności 120 i 240 litrów. Cechą wyróżniającą pojemnik typu biotainer jest jego konstrukcja, stwarzająca odpadom optymalne warunki dla rozpoczęcia procesów kompostowania, wśród których wyróżnić należy:

- bardzo dobre przygotowanie materiału do dalszego kompostowania (upraszcza to dalsze procesy pozwalając na rezygnację z kosztownych urządzeń kompostowni – jak bioreaktor i porzestanie na pryzmowaniu);
- redukcję masy spowodowaną głównie odparowaniem części wody zawartej w biomacie (zmniejsza się dzięki temu koszty i uciążliwość transportu);
- zmniejszenie ilości i poprawę jakości wód odciekowych.

Częstotliwość opróżniania pojemników nie powinna być rzadsza niż raz na 14 dni, niezależnie od stopnia zapelnienia.

W miarę rozbudowy systemu możliwa będzie zbiórka odpadów ulegających biodegradacji także z posesji jednorodzinnych miejscowości zwartych, gdzie nie są wykorzystywane tego rodzaju odpady. W zabudowie jednorodzinnej do zbiórki tej grupy odpadów proponuje się stosowanie pojemników typu biotainer o pojemności 120-240 litrów. Pojemniki ustawione w miejscach ogólnie dostępnych (np. na ulicy) przeznaczone będą do obsługi kilku posesji. Niezbędna ilość pojemników wiązać się będzie z określeniem rejonu

zbiórki i potencjalnych użytkowników. Do gromadzenia odpadów zielonych z ogródków przydomowych (trawa, gałęzie itp.) wskazane jest stosowanie worków papierowych odbieranych podobnie jak odpady surowcowe według ustalonego wcześniej harmonogramu. Pozwoli to na kierowanie bezpośrednio do procesu recyklingu całego worka bez konieczności jego opróżniania. Celuloza zawarta w papierze ulega także biodegradacji w procesie kompostowania. Rozpoczęcie zbiórki w tym przypadku powinno być poprzedzone ekonomiczną analizą opłacalności pozyskiwania tej frakcji odpadów. Przyjmując, że jeden pojemnik przypadać będzie na 50 mieszkańców, zachodzić będzie konieczność zakupu ok. 90 pojemników typu biotainer o pojemności 120 - 240litrów.

Do obsługi biotainerów wskazane jest stosowanie śmieciarki z zagęszczaniem bębnowym, która powoduje wymieszanie zebranych odpadów lub śmieciarki z zagęszczaniem liniowym wyposażoną w urządzenie do mycia pojemników.

Przedstawione powyżej rozwiązania pozyskiwania odpadów ulegających biodegradacji z gospodarstw domowych terenu gminy powinny zostać wdrożone bezpośrednio przed uruchomieniem instalacji recyklingu organicznego (zgromadzenie materiału do rozpoczęcia produkcji kompostu). Wcześniejsze rozpoczęcie ich zbiórki bez możliwości właściwego zagospodarowania spowoduje poniesienie nakładów bez spodziewanego efektu (zmniejszenia ilości odpadów trafiających na składowisko).

5.3.2. Odpady biodegradowalne z innych źródeł

Poza odpadami ulegającymi biodegradacji powstającymi w gospodarstwach domowych system zagospodarowania powinien również objąć odpady zielone z pielęgnacji i utrzymania zieleni miejskiej (ogrodów, parków i cmentarzy). Ponadto selektywną zbiórką odpadów ulegających biodegradacji powinno zostać objęte targowisko.

Źródłem odpadów ulegających biodegradacji mogą być również gospodarstwa rolne i hodowlane oraz zakłady przetwórstwa rolno-spożywczego. Podstawowym zadaniem w tworzeniu systemu gospodarki odpadami biodegradowalnymi na terenie gminy jest stworzenie systemu selektywnej zbiórki i transportu tego rodzaju odpadów do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania. Ze względu na specyfikę zbiórki i transportu tego rodzaju odpadów najlepszym rozwiązaniem jest stworzenie systemu ponadgminnego (związkowego), opartego na jednym podmiocie obsługującym cały system. Ze względów ekonomicznych należy stworzyć miejsca czasowego gromadzenia tego rodzaju odpadów w poszczególnych gminach, skąd byłyby one okresowo odbierane. Możliwe jest również przekazywanie tych odpadów bezpośrednio do instalacji przez poszczególne firmy zajmujące się oczyszczaniem ścieków, zbiórką odpadów komunalnych lub utrzymaniem zieleni.

Dla gminy Przechlewo proponuje się stworzenie systemu gospodarki odpadami biodegradowalnymi w oparciu o proponowany w PPGO - Zakład Zagospodarowania Odpadów.

W skład tego Zakładu wchodzić będzie instalacja do recyklingu odpadów ulegających biodegradacji - kompostownia lub instalacja fermentacji.

Stopniowe podejmowanie opisanych powyżej działań umożliwi bezpieczne dla środowiska zagospodarowanie większości odpadów biodegradowalnych powstających na terenie gminy i zmniejszy znacząco ilość kierowanych odpadów na składowisko.

Odrębnie traktowane powinny być osady ściekowe powstające w oczyszczalniach ścieków komunalnych.

Zgodnie z planem wojewódzkim przyjęta hierarchia postępowania z odpadami - zapobieganie, ponowne wykorzystanie i bezpieczne unieszkodliwianie – w kontekście gospodarki osadami przekłada się na strategię, którą należy uwzględnić na poziomie gminy:

1. **Zapobieganie powstawaniu osadów.** Wprowadzenie „czystszych” metod produkcji w przemyśle prowadzi do ograniczenia zrzutu zanieczyszczeń, trafiających do oczyszczalni ścieków, a tym samym zmniejszenia ilości wytwarzanych osadów. Wprowadzenie procesów stabilizacji osadów w oczyszczalniach ścieków komunalnych (takich jak rozkład beztlenowy) i/lub dalszego przetwarzania (np. kompostowanie) zmniejszy ilość osadów unieszkodliwianych przez składowanie. W końcu usprawnienie procesu odwadniania doprowadzi do zmniejszenia objętości wytworzonych osadów.
2. **Ponowne wykorzystanie osadów** poprzez recykling substancji biogenych, które zastąpić mogą stosowane nawozy sztuczne. Oznacza to wykorzystanie osadów do celów rolniczych oraz zagospodarowania gruntów (plantacje, parki, lasy, inne obszary zielone). Wykorzystanie osadów przy zagospodarowywaniu gruntów jest preferowane ze względów ekologicznych, ponieważ zmniejsza ilość osadów kierowanych na składowiska.
3. **Bezpieczne unieszkodliwianie osadów** - przewiduje się unieszkodliwianie przez składowanie na kontrolowanych składowiskach bezpośrednio po wytworzeniu lub po poddaniu odpadów termicznemu przekształceniu.

Na terenie gminy działają 3 oczyszczalnie ścieków. W wyniku prowadzonych tam procesów powstają osady ściekowe w ilości ok. 300 Mg s.m./rok. Zawierają one znaczne ilości materii organicznej, co predysponuje je także do zagospodarowania poprzez recykling organiczny. Na terenie naszej gminy jest on zagospodarowywany rolniczo. Przewiduje się też zastosowanie go do rekultywacji starych składowisk .

Warunkiem pozwalającym na ich włączenie do tego procesu recyklingu, są pomyślne rezultaty badań fizyko-chemicznych. Zawartość związków wskaźnikowych nie powinna przekraczać wartości progowych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 sierpnia 2002 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. Nr 134, poz. 1140). Do recyklingu mogą być skierowane tylko te partie osadów, które spełniają wymagania cytowanego rozporządzenia. Tak więc należy kontynuować i rozwijać istniejący kierunek rolniczego zagospodarowania tych osadów, wykluczy to bowiem konieczność transportu do

proponowanego ZZO w Kiełpinie, nie będzie też zachodziła potrzeba ich unieszkodliwiania przez składowanie na składowisku w Przechlewie.

5.4. System gospodarki odpadami wielkogabarytowymi

Proponuje się w PPGO, aby odpady wielkogabarytowe powstające w odpadach komunalnych były odbierane w czasie okresowych zbiórek oraz zbierane w Punktach Gromadzenia Odpadów Wielkogabarytowych (PGOW) utworzonych na istniejących składowiskach. Punkty te powinny posiadać powierzchnię utwardzoną do czasowego ich składowania i zadane miejsca do sortowania i demontażu. W miejscach tych zapewniony byłby także dozór.

Optymalnym rozwiązaniem będzie okresowy odbiór na terenie gminy według przyjętego harmonogramu. Odbiorowi podlegać będą te odpady, które ze względu na swoje rozmiary nie mogą być zbierane w standardowe pojemniki. W czasie tych zbiórek odbierane będą odpady wielkogabarytowe tylko z gospodarstw domowych. W ulotkach informacyjnych rozdawanych mieszkańcom gminy powinny być określone typy odbieranych odpadów oraz od kogo będą odbierane.

W grupie odbieranych odpadów powinien się znaleźć przede wszystkim sprzęt AGD i RTV (lodówki, kuchenki gazowe, telewizory) oraz wyposażenie mieszkań (meble, lampy, zlewy, umywalki itp.). Należy też uregulować kwestię zbiórki wraków samochodów i maszyn rolniczych, które w ostatnim czasie coraz częściej porzucane są na dzikich wysypiskach.

Odbieranie odpadów wielkogabarytowych powinno być prowadzone przy użyciu samochodu skrzyniowego wyposażonego w dźwig HDS (lub podobny). Jest on wskazany przy załadunku cięższych odpadów na samochód. W wyznaczony dzień mieszkańcy wystawiliby niepotrzebne im sprzęty na granicach swych posesji (w zabudowie jednorodzinnej) lub przy punktach gromadzenia odpadów zmieszanych (w zabudowie wielorodzinnej).

Zebrane w trakcie prowadzenia zbiórki przedmioty nadające się do dalszego wykorzystania (np. używane, ale jeszcze niezniszczone meble lub sprzęt) powinny zostać przetrzymane przez określony czas (np. miesiąc), gdyż mogą znaleźć się chętni do dalszego ich wykorzystania. Należy zatem stworzyć zasady umożliwiające odbiór takich przedmiotów przez potrzebujących przy jednoczesnym ogłoszeniu informacji o ich posiadaniu.

Wszystkie zebrane odpady wielkogabarytowe przed ostatecznym unieszkodliwieniem muszą zostać rozdrobnione, a także winny być wydzielone z nich elementy do dalszej przeróbki. Niektóre z nich, np. lodówki czy telewizory, zawierają substancje i elementy szczególnie szkodliwe (freon, olej sprężarkowy, lampy kineskopowe). Należy je w sposób bezpieczny dla środowiska usunąć i unieszkodliwić. W związku z tym powinny one trafiać do odpowiedniego punktu demontażu.

5. 5. System gospodarki odpadami niebezpiecznymi

Gospodarka odpadami niebezpiecznymi na terenie gminy Przechlewo obejmuje następujące zagadnienia :

1. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi znajdującymi się w odpadach komunalnych.
2. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi wytwarzanymi przez podmioty gospodarcze w wyniku prowadzonej działalności produkcyjnej lub usługowej, ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych powstających w placówkach służby zdrowia i placówkach weterynaryjnych.

Ogólne zasady postępowania z odpadami, w tym z odpadami niebezpiecznymi, określają art. 5-13 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami). Mówią one, że odpady w pierwszej kolejności powinny być poddawane odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

5.5.1. Odpady niebezpieczne ze strumienia odpadów komunalnych

W odpadach komunalnych powstających w gospodarstwach domowych mogą znajdować się następujące rodzaje odpadów niebezpiecznych:

- rozpuszczalniki, kwasy, alkalia i opakowania po nich,
- odczynniki fotograficzne i opakowania po nich,
- środki ochrony roślin I i II klasy toksyczności (np. herbicydy, insektycydy) oraz opakowania po nich,
- lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć, np. termometry,
- urządzenia zawierające freony (np. lodówki, zamrażarki),
- oleje i tłuszcze zawierające substancje niebezpieczne,
- farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze, żywice zawierające substancje niebezpieczne i opakowania po nich,
- detergenty zawierające substancje niebezpieczne,
- leki cytotoksyczne i cytostatyczne,
- pestycydy, herbicydy, insektycydy itp.,
- baterie i akumulatory ołowiowe, niklowo-kadmowe, baterie zawierające rtęć,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne zawierające niebezpieczne składniki (odbiorniki RTV),
- drewno zawierające substancje niebezpieczne,
- odpady azbestowe takie jak eternit, rury azbestowe, płyty faliste i inne.

Wszystkie odpady niebezpieczne (problemowe) winny być w sposób właściwy (bezpieczny) zebrane i unieszkodliwione.

Zgodnie z założeniami PPGO - odpady niebezpieczne pochodzące z gospodarstw domowych powinny być odbierane w trakcie okresowych zbiórek oraz w Punkcie Gromadzenia Odpadów Niebezpiecznych, zlokalizowanym w filii ZZO z racji zapewnienia właściwych warunków do czasowego przetrzymania tego typu odpadów (spełniania wymagań technicznych) oraz całodobowego dozoru. Prowadzenie punktu zbierania odpadów niebezpiecznych wymaga uzyskania stosownego zezwolenia.

Punkt taki działać powinien na zasadach :

- przyjmować odpady niebezpieczne (problemowe) **powstające w gospodarstwach domowych;**
- przyjmować odpady niebezpieczne od małych i średnich przedsiębiorstw;
- wyposażenie Punktu stanowić będą odpowiednie pojemniki i kontenery na poszczególne rodzaje odpadów w celu ich czasowego przetrzymania;
- godziny otwarcia Punktu powinny być szczegółowo określone, a informacja o sposobie i zakresie przyjmowanych odpadów powinna docierać do wszystkich mieszkańców gminy;
- w Punkcie musi być prowadzona szczegółowa ewidencja przyjmowanych odpadów.

Na terenie gminy powinny powstać punkty gromadzenia odpadów niebezpiecznych, umożliwiające zbiórkę baterii, akumulatorów i przeterminowanych leków, wyposażone w odpowiednie pojemniki. Rozstawione pojemniki powinny posiadać odpowiednią konstrukcję zapobiegającą ich opróżnianiu przez osoby niepowołane. Pojemniki do zbiórki tego typu odpadów powinny być ustawiane w punktach, gdzie można nabywać pełnowartościowe produkty tego typu (sklepy elektrotechniczne, apteki). Do systemu można włączyć także szkoły i przedszkola, organizując w nich okresowe akcje zbiórki baterii albo wyposażać budynki w pojemniki do gromadzenia tego typu odpadów na stałe. W ten sposób osiągnąć można efekt edukacyjny, kształtując jednocześnie pozytywne wzorce zachowań.

Zadania odbioru i dalszego zagospodarowania odpadów niebezpiecznych z Punktów Gromadzenia Odpadów Niebezpiecznych, jak i okresowej zbiórki, powinny zostać powierzone specjalistycznym firmom. Muszą one posiadać niezbędne pozwolenia oraz sprzęt do bezpiecznego załadunku i przewozu poszczególnych rodzajów odpadów. Podmioty te powinny jednocześnie posiadać ważne porozumienia ze specjalistycznymi firmami prowadzącymi przerób i unieszkodliwianie poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych. Związek gmin (ZZO) lub gmina powinny zachować pełną i stałą kontrolę nad funkcjonowaniem systemu.

5.5.2. Odpady z rolnictwa i przemysłu rolno –spożywczego

Mając na uwadze uwarunkowania dotyczące rodzaju zagospodarowania terenu gminy – dominujący charakter rolny – należy rozwiązać także zagadnienie odpadów niebezpiecznych z indywidualnych gospodarstw rolnych. Do wymagających rozwiązania należą kwestie zbiórki opakowań po środkach ochrony roślin oraz padłych zwierząt.

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy mają obowiązek organizacji zbierania, transportowania i unieszkodliwiania zwłok zwierzęcych. Wypełnianie tego obowiązku może być zlecone specjalistycznej firmie. Zakładem odbierającym padłe zwierzęta z naszego powiatu jest : „Rakarnia - Skup zwierząt padłych oraz odpadów poprodukcyjnych”, Raclawski Roman, Lipienice, 89-600 Chojnice.

Postępowanie z tego rodzaju odpadami jest normowane przez dwa rozporządzenia wydane na podstawie Ustawy z dnia 27 kwietnia 1997 r. o zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa oraz Ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. Nr 66, poz. 752 z późn. zm.):

1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie wykazu materiałów niskiego, wysokiego i szczególnego ryzyka (Dz. U. 2003 Nr 106, poz. 1001) kwalifikujące zwierzęta do materiału szczególnego lub wysokiego ryzyka;
2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 października 2003 r. w sprawie warunków weterynaryjnych mających zastosowanie do niejadalnych produktów zwierzęcych oraz materiałów niskiego, wysokiego i szczególnego ryzyka (Dz. U. 2003 Nr 180 poz. 1767) określające szczegółowe warunki weterynaryjne wymagane przy zgłaszaniu, zbieraniu, przekazywaniu, segregowaniu, oznakowaniu, przetwarzaniu i postępowaniu z materiałami niskiego, wysokiego i szczególnego ryzyka kwalifikujące zwierzęta do materiału szczególnego lub wysokiego ryzyka.

Do zadań gminy należeć będzie organizacja punktów przechowywania padłych zwierząt i innych odpadów pochodzenia zwierzęcego wyposażonych w chłodnie głównie przy dużych zakładach rolno- spożywczych. Martwe zwierzęta i tkanki mogą być również przekazywane bezpośrednio do zakładów unieszkodliwiania, stąd istnieje możliwość podpisania umowy przez gminy z wyspecjalizowanym zakładem na odbiór i unieszkodliwianie tego typu odpadów na zasadzie interwencji „na telefon”. Istnieje możliwość pozyskania do 98% środków finansowych z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na pokrycie tych kosztów.

Zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych *„Użytkownik substancji chemicznych (...) jest zobowiązany zwrócić opakowanie po tych substancjach producentowi, sprzedawcy lub importerowi.”* Oznacza to, że obowiązek odbioru i unieszkodliwienia takich opakowań spada na jednostki wprowadzające je do obrotu. Dotyczy to również opakowań po środkach ochrony roślin. Zgodnie z cytowanym zapisem opakowania tego typu indywidualni rolnicy winni zwracać do punktów, w których zostały zakupione. Za odmowę odbioru opakowań przez sprzedawców , importerów i producentów substancji chemicznych grozi kara grzywny. Tej samej karze podlega użytkownik substancji nie

zwracający opakowania. Niezależnie od przytoczonych rozwiązań wskazane jest przeprowadzanie okresowego odbioru tego typu odpadów na terenach wiejskich, np. w okresach intensywnych prac polowych (zasiewach).

5.5.3. Odpady niebezpieczne z działalności gospodarczej

Oprócz gospodarstw domowych wytwórcami odpadów niebezpiecznych są podmioty gospodarcze prowadzące działalność produkcyjną lub usługową działające na terenie gminy Przechlewo. Wymienione podmioty są obowiązane do uzyskania stosownych decyzji, pozwoleń lub przedłożenia informacji zgodnie z zapisami art. 17 ustawy o odpadach.

Uzyskanie stosownego pozwolenia na wytwarzanie odpadów wymaga złożenia wniosku, w którym należy uwzględnić zapisy art. 18 ustawy o odpadach. Uzyskanie decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi wymaga opracowania stosownego programu zgodnie z zapisami art. 20 ustawy o odpadach. Zakres i sposób składania informacji o wytwarzanych odpadach niebezpiecznych określa art. 24 ustawy o odpadach.

Organami właściwymi do wydawania decyzji, pozwoleń i przyjmowania informacji są:

- wojewoda - dla przedsięwzięć lub instalacji, o których mowa w art. 378 ust. 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- starosta - dla pozostałych przedsięwzięć.

Do obowiązków tych organów należy kontrola, czy wytwórca odpadów niebezpiecznych narusza przepisy ustawy o odpadach lub działa niezgodnie z wydanymi decyzjami lub pozwoleniami albo złożoną informacją. Kontrolę tę należy prowadzić w ścisłym współdziałaniu z wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska, którego głównym zadaniem jest kontrola przestrzegania przepisów o ochronie środowiska.

Wytwórcy i posiadacze odpadów niebezpiecznych są obowiązani do prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów zgodnie z obowiązującym katalogiem odpadów (art. 36, 37 ustawy o odpadach).

Wytwórca odpadów niebezpiecznych może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów, który powinien posiadać stosowne zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami. Powyższe zezwolenia dotyczą prowadzenia działalności:

- w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów – regulowane przez art. 26, 27 i 29 ustawy o odpadach,
- w zakresie zbierania lub transportu odpadów – regulowane art. 28, 29 ustawy o odpadach.

Podobnie jak w przypadku wytwarzania odpadów właściwe, organy w porozumieniu z inspektorem ochrony środowiska powinny sprawdzać, czy posiadacze zezwoleń

na prowadzenie działalności w zakresie odzysku, unieszkodliwiania, zbierania i transportu odpadów nie naruszają przepisów ustawy lub działają niezgodnie z wydanym zezwoleniem.

Odrębnym zagadnieniem jest gospodarka odpadami zawierającymi azbest. Zagadnienia dotyczące stopniowej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do spełnienia wymogów ochrony środowiska oraz stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych i norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej, zostały zawarte w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętym przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 roku. Opis istniejących regulacji prawnych dotyczących odpadów zawierających azbest zamieszczono w **załączniku nr 6**.

Gmina Przechlewo nie posiada programu współfinansowania transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest.

5.6. System gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne

Podobnie jak w przypadku odpadów niebezpiecznych gospodarka odpadami innymi niż niebezpieczne powstającymi na terenie gminy Przechlewo opiera się na systemie decyzji, pozwoleń i informacji zgodnie z zapisami ustawy o odpadach. Dotyczy to zarówno wytwarzania odpadów, jak i ich zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwiania.

Zadaniem stosownych organów, w ścisłej współpracy z wojewódzkim inspektorem ochrony środowiska jest kontrolowanie, czy podmioty gospodarcze wytwarzające, zbierające odzyskujące i unieszkodliwiające odpady inne niż niebezpieczne postępują zgodnie z zapisami ustawy o odpadach oraz wydanymi decyzjami i pozwoleniami lub złożonymi informacjami.

Odrębnie powinna zostać potraktowana gospodarka odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi, które zostały zgrupowane w grupie 17 katalogu odpadów. Zgodnie z założeniami krajowego planu gospodarki odpadami zakłada się następujący rozwój systemu gospodarowania odpadami budowlanymi i rozbiórkowymi (planowana ilość odpadów budowlanych zbieranych selektywnie): 2006 - 15%, 2010 - 40%, 2014 - 60%.

W związku z powyższym konieczne jest stworzenie zasad postępowania z powstającymi odpadami budowlanymi oraz opracowanie systemu odbioru i przetwarzania odpadów budowlanych i rozbiórkowych opierając się na ZZO Kiełpin i filiach terenowych.

Proponuje się przyjęcie następujących założeń systemu:

- maksymalny odzysk powstających odpadów budowlanych i rozbiórkowych przez podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie gospodarki odpadami na podstawie stosownych zezwoleń,
- wyznaczenie miejsc czasowego gromadzenia tego rodzaju odpadów, szczególnie w przypadku odpadów powstających w wyniku prac budowlanych i remontowych prowadzonych przez mieszkańców – istniejące składowiska odpadów komunalnych,

- stworzenie ponadgminnego (powiatowego) miejsca przetwarzania odpadów budowlanych i rozbiórkowych – w ramach proponowanego Zakładu Zagospodarowania Odpadów (ZZO).

5.6.1. Odpady z produkcji energii cieplnej

W powiecie człuchowskim podobnie jak w całym kraju spada zapotrzebowanie na węgiel kamienny i brunatny jako nośnik energii. Wzrasta zapotrzebowanie na nośniki czyste (gaz ziemny, olej opałowy) oraz pozyskiwanie energii z biomasy i innych źródeł odnawialnych. Kotłownia w Przechlewie dostarcza ciepło pozyskiwane ze spalania słomy, odpadem jest popiół wykorzystywany do celów rolniczych. Na terenie gminy Przechlewo istnieją dwie kotłownie zasilane biomasą: kotłownia w Przechlewie i kotłownia w Wandzinie, wybudowana jest też przez firmę Poldanor biogazownia wykorzystująca biogaz z gnojowicy do produkcji energii elektrycznej. Planowana jest budowa podobnej biogazowni w m. Płaszczycza.

5.6.2. Odpady z przemysłu drzewnego.

Powstające odpady z przemysłu drzewnego takie jak trociny, wióry i zrębki są wykorzystywane jako paliwo lub jako surowiec do produkcji płyt pilśniowych. Należy założyć, że już teraz wysoki stopień odzysku tych odpadów będzie dalej wzrastał do poziomu 100%, co wynika z ogólnych tendencji w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami.

5.7. System transportu, odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

5.7.1. Transport odpadów komunalnych

W związku z budową systemu selektywnej zbiórki odpadów, polegającej na odrębnym gromadzeniu segregowanych „u źródła” określonych frakcji odpadów, konieczne jest właściwe zorganizowanie transportu zebranych odpadów do wyznaczonych miejsc odzysku lub unieszkodliwiania. Może to spowodować zwiększenie obciążenia taboru samochodowego (zwiększenie ilości kursów, wydłużenie tras). Może się więc okazać, że funkcjonujące na terenie gminy firmy wywozowe nie są w stanie sprostać nowym zadaniom bez koniecznych inwestycji.

Biorąc powyższe pod uwagę system transportu może zostać zcentralizowany. Odbiorem wszystkich rodzajów odpadów z terenu związku gmin zajmować się będzie dział transportu utworzony w ramach podmiotu powołanego przez związek gmin. Na bazie komunalnej firmy wywozowej może być stworzona spółka związku gmin odpowiedzialna za transport odpadów.

Rozszerzenie zakresu odbioru odpadów wymaga wyposażenia firm w sprzęt transportowy do zbiórki odpadów ulegających biodegradacji. Warunkiem prowadzenia zbiórki tej grupy odpadów jest konieczność okresowego mycia pojemników przeznaczonych do ich gromadzenia. Dla prowadzenia zbiórki odpadów ulegających biodegradacji konieczne jest zatem wykorzystywanie śmieciarki bezpyłnej (z zagęszczaniem bębnowym lub liniowym) wyposażonej w urządzenie do mycia pojemników.

Prowadzenie odbioru odpadów wielkogabarytowych prowadzone jest w oparciu o samochód skrzyniowy wyposażony w dźwig boczny (tzw. HDS). Z uwagi na okresowość prowadzenia odbioru tej grupy odpadów, może być ona powierzona jednej z firm posiadających taki sprzęt.

Natomiast odbiór odpadów niebezpiecznych powierzony będzie firmie specjalistycznej posiadającej odpowiednie zezwolenie i wymagany sprzęt.

5.7.2. Zamykanie i rekultywacja istniejących instalacji

Obecnie na terenie gminy eksploatowane jest składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Przechlewo. W związku z wejściem w życie nowych przepisów wykonawczych dotyczących składowisk odpadów konieczne jest dostosowanie istniejących obiektów do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549).

Zgodnie z zapisami określonymi w art. 33 Ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, Ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 100, poz. 1085 z późniejszymi zmianami) Starosta Człuchowski decyzją z dnia 10 lutego 2004r. zobowiązał do wyposażenia składowiska w Przechlewie :

- Wyposażenia składowiska w wagę samochodową
- Wystąpienie o pozwolenie na budowę sieci odgazowującej na terenie składowiska
- Uzupelnienia pasa zieleni (do 10m)

Jednocześnie zarządzający został zobowiązany do prowadzenia monitoringu składowiska dla fazy eksploatacyjnej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowiska odpadów. (Dz. U. Nr 220, poz. 1858).

Do rekultywacji przeznaczone są zamknięte wysypiska w Przechlewie, Sapolnie i Nowej Wsi na których rekultywacje opracowane są projekty.

5.7.3. Nowe instalacje

Biorąc pod uwagę zapisy powiatowego planu gospodarki odpadami na terenie gminy Przechlewo nie przewiduje się budowy nowych instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

VI. NAKŁADY INWESTYCYJNE WPROWADZANIA SYSTEMU GOSPODARKI ODPADAMI

Wprowadzenie zaproponowanego i omówionego w poprzednich rozdziałach systemu gospodarki odpadami będzie wiązało się z poniesieniem określonych nakładów na jego budowę i funkcjonowanie. Do głównych nakładów inwestycyjnych należy zaliczyć nakłady na:

- system gromadzenia odpadów – zakup pojemników i ewentualnie worków;
- system zbiórki odpadów – zakup sprzętu do obsługi rozstawionych pojemników i worków (sprzęt transportowy);
- zagospodarowanie odpadów – wybudowanie Zakładu Recyklingu, Kompostowni albo instalacji fermentacji, Punktu Demontażu Odpadów Wielkogabarytowych, Punktu Gromadzenia Odpadów Niebezpiecznych (ZZO)
- budowę instalacji do unieszkodliwiania odpadów – budowa składowiska odpadów;
- akcję informacyjno–edukacyjną.

W związku z proponowanym dla terenu gminy Przechlewo modelem zakładającym funkcjonowanie gospodarki odpadami w ramach mającego powstać ZZO, gmina będzie ponosiła koszty zakupu pojemników i worków , a także akcji informacyjno-edukacyjnej. W odniesieniu do kosztów budowy i funkcjonowania ZZO gmina będzie w nich uczestniczyć zgodnie z **zasadami finansowania działalności Zakładu przez poszczególne gminy**. Zasady te powinny zostać ustalone przed rozpoczęciem budowy Zakładu.

Przedstawione poniżej zestawienie nakładów inwestycyjnych nie obejmuje kosztów eksploatacyjnych związanych z funkcjonowaniem zaproponowanego systemu gospodarki odpadami. Koszty te wynikać będą z wyboru metody zbiórki odpadów, technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów oraz organizacji systemu gospodarki odpadami. Na koszty te wpływać będą między innymi:

- koszty paliwa,
- amortyzacja użytkowanego sprzętu,
- koszty energii elektrycznej,
- koszty zatrudnienia pracowników,
- koszty lokalizacyjne (podatki gruntowe) itp.

6.1. System gromadzenia odpadów

Stworzenie systemu zbiórki odpadów będzie wiązało się z rozstawieniem nowych lub uzupełnieniem liczby już wykorzystywanych pojemników. W związku z wprowadzeniem na terenie gminy systemu selektywnej zbiórki poszczególnych frakcji odpadów będą one zbierane w różne rodzaje pojemników.

6.1.1. Zmieszane odpady komunalne

Zgodnie z wytyczonymi celami oraz założeniami systemu zbiórki odpadów stworzony winien być system obejmujący wszystkich mieszkańców gminy. Wiązać się to będzie z koniecznością zakupu pojemników lub wdzierżawienia od firm zajmujących się wywozem, celem uzupełnienia wyposażenia nieruchomości przez właścicieli nieruchomości. Wielkości pojemników od 110 do 1100 litrowych w zabudowie jednorodzinnej i 7m³ w zwartej zabudowie wielorodzinnej.

6.1.2. Surowce wtórne

Nakłady na zakup pojemników do zbiórki surowców wtórnych według przyjętych założeń na terenie gminy przedstawia tabela.

Tabela 7 Zestawienie nakładów na zakup pojemników na odpady surowcowe

Uzupełnienie dotychczasowych punktów zbiórki, (teren gminy + szkoły)		Uzupełnienie systemu o zbiórkę makulatury		OGÓŁEM NAKŁADY [zł] ¹⁾
<i>Pojemniki 1100-1500 l.</i>		<i>Pojemniki 1100-1500 l.</i>		
Ilość w szt.	Nakłady w zł	Ilość w szt.	Nakłady w zł	
36	32 400	70	63 000	95 400

1) nakłady wyliczone wg cen jednostkowych netto – ABRYS dane na 2005r._

6.1.3. Bioodpady

Nakłady na zakup pojemników do zbiórki bioodpadów według przyjętych założeń na terenie gminy przedstawia tabela

Tabela 8 Zestawienie potrzeb i nakładów na zakup pojemników na bioodpady

Pojemniki na bioodpady		OGÓŁEM NAKŁADY [zł] ¹⁾
<i>biotainer</i> <i>120 l- 240 l</i>		
Ilość w szt.	Nakłady w zł	
90	21 600	21 600

1) nakłady wyliczone wg średnich cen jednostkowych netto - ABRYS 2005_

6.2. System zbiórki i transportu odpadów

W zaproponowanym systemie gospodarki odpadami dla gminy opartym na mającym powstać ZZO Kielpin - model związkowy konieczne jest zapewnienie właściwego ich odbioru. Wiąże się to z zabezpieczeniem właściwych samochodów (śmieciarek) do ich obsługi. Samochody te powinny zapewniać opróżnianie i odbiór pojemników 110-, 240- i 1100-litrowych, 7m³. Ceny tego typu pojazdów są różne w zależności od producenta.

Ostateczne ustalenie liczby potrzebnego sprzętu do zbiórki odpadów będzie zależało od zakresu i organizacji ich zbiórki.

6.3. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów

Zgodnie z przyjętymi założeniami odzysk odpadów będzie prowadzony w ramach Zakładu Zagospodarowania Odpadów. Na lata 2007/2010 zaplanowane jest utworzenie filii ZZO Kielpin w Przechlewie. Nakłady inwestycyjne na jego budowę zostały oszacowane w oparciu o podane w PPGO nakłady na realizację. Zakłada się, że Zakład będzie znajdował się przy związkowym składowisku odpadów zatem nakłady na infrastrukturę składowiska i Zakładu w części będą się pokrywały (system dróg wewnętrznych, budynki administracyjne itp.).

ZZO Kielpin należałoby wyposażyć w działające w jego ramach:

- Zakład Recyklingu- sortowni
- Zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych
- Zakład przetwarzania odpadów biodegradowalnych – kompostowni
- Punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych

Przewiduje się również wykorzystanie infrastruktury istniejących składowisk (m.in. w Przechlewie) jako Filii ZZO Kielpin.

Źródłem finansowania środki własne Gmin (będących w związku), fundusze ekologiczne, WFOSiGW.

Szacunkowe koszty dla Gminy Przechlewo - na poszczególne lata (wg PPGO) :

2007- 90 tyś PLN,

2008- 90 tyś PLN,

2009- 90 tyś. PLN,

2010- 80 tyś. PLN.

Koszty realizacji zaplanowanych działań przyjęte w tym planie pochodzą z Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami . Wyliczono je na podstawie:

- szacunków nakładów inwestycyjnych
- kosztów jednostkowych zamieszczonych w KPGO
- badań rynkowych

Innymi zadaniami inwestycyjnymi do 2008 r. będą:

- likwidacja dzikich wysypisk śmieci i rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów
- uzupełnienie wyposażenia centrów zbiórki w pojemniki na różnego rodzaju odpady.

Zadania w zakresie gospodarki odpadami na lata 2003/2010 to :

- rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Przechlewie, czas realizacji do 2010, jednostka realizująca UG Przechlewo, szacunkowe koszty 50 tyś. PLN, źródła finansowania: środki własne, fundusze ekologiczne, WFOŚiGW
- rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Sapolnie Człuchowskim, gmina Przechlewo, czas realizacji do 2010 r., szacunkowe koszty- 50 tyś. PLN, jednostka realizująca UG Przechlewo, źródła finansowania: środki własne, fundusze ekologiczne, WFOŚiGW

Tabela 9 Szacunkowe koszty

LP	Nazwa zadania	realizuje	okres realizacji	szacunkowe koszty w tyś PLN				Źródło finansowania
				2005	2006	2007	2008	
1	Rekultywacja składowiska w Przechlewie	UG P-wo	2005-2010		20	30		Środki własne, fundusze ekologiczne, WFOŚiGW
2	Rekultywacja w Sapolnie Czł., Nowej Wsi	UG P-wo	2005-2010		20	30		Środki własne, fundusze ekologiczne, WFOŚiGW
3	Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych i surowcowych „centrów zbiórki”	UG P-wo	2005-2010	10	30	30	30	Środki własne, zarządcy ZZO
4	Wyposażenie w pojazdy do zwózki odpadów	UG P-wo	2005-2010		45	65	60	Środki własne, zarządcy ZZO
5	Budowa systemu zbiórki odpadów biodegradowalnych	UG P-wo	2007-2010				22	Środki własne, zarządcy ZZO
6	Utworzenie filii ZZO Kiełpin w Przechlewie	UG P-wo	2007-2010			90	90	Środki własne, fundusze ekologiczne, WFOŚiGW

VII. MOŻLIWE SPOSOBY FINANSOWANIA REALIZACJI PLANU

Realizacja zadań wytyczonych w Planie Gospodarki Odpadami wiąże się z wysokimi nakładami inwestycyjnymi. Większość instytucji, które udzielają dotacji lub korzystnie oprocentowanych kredytów na inwestycje w dziedzinie gospodarki odpadami wymaga, żeby inwestycja osiągnęła odpowiednio duży efekt ekologiczny i objęła swym zasięgiem możliwie największą liczbę mieszkańców aglomeracji, powiatu lub związku komunalnego. Dlatego należy dążyć, aby podejmowane działania obejmowały swym zasięgiem kilka gmin (np. spójny międzygminny model gospodarki odpadami). Wspólne działanie gmin ma wpływ nie tylko na finansowanie inwestycji (obniży koszty, które będzie musiała ponieść pojedyncza gmina), ale również obniży koszty eksploatacyjne.

W zależności od ostatecznie przyjętego wariantu organizacyjnego gospodarki odpadami na terenie powiatu gminy będą samodzielnie lub wspólnie z innymi gminami finansować realizację konkretnych zadań. Zgodnie z przedstawionym modelem proponuje się jednak organizację gospodarki odpadami w oparciu o powołany ZZO w Kiełpinie.

Środki na finansowanie zadań związanych z gospodarką odpadami pochodzić mogą z następujących źródeł:

- własne środki gmin;
- emisja obligacji komunalnych;
- dofinansowanie gminnego, powiatowego, wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- fundusze związane z eko-konwersją (Ekofundusz);
- kredyty bankowe na preferencyjnych warunkach (np. Bank Ochrony Środowiska);
- pozyskanie inwestora strategicznego, może nim być także inwestor zagraniczny – utworzenie partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP);
- wsparcie finansowe dla krajów członkowskich Unii Europejskiej (Fundusz Spójności, fundusze strukturalne).

W przypadku gospodarki odpadami obok wymienionych powyżej źródeł finansowania środki na częściowe pokrycie kosztów można uzyskać od organizacji odzysku, a także ze sprzedaży opakowań i surowców wtórnych.

Należy zaznaczyć, że wszystkie instytucje udzielające pomocy finansowej w dziedzinie ochrony środowiska wymagają od inwestora nie tylko wypełnienia odpowiedniego formularza, ale również przedstawienia szeregu opracowań i dokumentacji planistycznych dotyczących danego przedsięwzięcia. Są to między innymi:

- Plan zagospodarowania przestrzennego i strategię rozwoju gminy;
- Program ochrony środowiska, Plan gospodarki odpadami, Koncepcje gospodarki wodno-ściekowej, Plan zalesiania itp.;

- Projekt budowlany i wykonawczy wraz ze źródłową dokumentacją ekonomiczną, finansową i przetargową;
- Studium wykonalności (lub biznesplan w przypadku przedsięwzięć komercyjnych);
- Wymagane przez prawo zezwolenia na realizację projektu.

VIII. System monitoringu i oceny realizacji planu

W procesie wdrażania Planu ważna jest kontrola przebiegu tego procesu oraz ocena stopnia realizacji zadań w nim wyznaczonych z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Z tego względu ważne jest wyznaczenie systemu monitorowania, na podstawie którego będzie możliwe dokonanie oceny procesu wdrażania, jak i również będą mogły być dokonane ewentualne modyfikacje Planu.

Na mocy artykułu 14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach plan gospodarki odpadami powinien być aktualizowany nie rzadziej niż co cztery lata. Wyniki weryfikacji i oceny realizacji planu powinny być przedstawiane radzie gminy co dwa lata. Do oceny realizacji planu można posłużyć się sondażami prowadzonymi wśród mieszkańców gminy .

Tabela 10 Zakładane efekty działań proponowanych w Planie Gospodarki Odpadami

PROPONOWANE DZIAŁANIA	ZAKŁADANY EFEKT	
	BEZPOŚREDNI	POŚREDNI
Zmiana profilu produkcji - zmniejszenie odpadowości i materiałochłonności	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ilości wytwarzanych odpadów • Zmniejszenie zapotrzebowania na nośniki energii 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zapotrzebowania na instalacje do przerobu, wykorzystania i unieszkodliwiania odpadów • Zmniejszenie zapotrzebowania miejsca pod instalacje do unieszkodliwiania odpadów (składowiska) • Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń
Likwidacja dzikich wysypisk śmieci	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa estetyki gminy 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia ludzi • Zmniejszenie zagrożenia dla rozwoju fauny i flory • Zmniejszenie potencjalnych zanieczyszczeń wód podziemnych i powierzchniowych
Rozbudowa systemu selektywnej zbiórki odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ilości odpadów trafiających na składowiska • Pozyskiwanie czystych surowców do przeróbki • Zmniejszenie liczby dzikich wysypisk śmieci 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie zagrożenia dla zdrowia ludzi • Ochrona terenu – zmniejszenie zapotrzebowania na teren pod składowiska • Poprawa estetyki gminy • Zwiększenie zatrudnienia
Przerób odpadów	<ul style="list-style-type: none"> • Wydłużenie czasu eksploatacji istniejących i projektowanych składowisk • Produkcja wyrobów z odpadów, np. kompostu 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie materiałochłonności i energochłonności produkcji • Wykorzystanie kompostu do pielęgnacji terenów zielonych

Prowadzenie akcji edukacyjnej	<ul style="list-style-type: none"> • Unikanie powstawania odpadów • Właściwe postępowanie z odpadami 	<ul style="list-style-type: none"> • Ochrona środowiska • Wzrost świadomości ekologicznej
-------------------------------	--	---

Monitoring służący ocenie realizacji planu uwzględni gromadzenie następujących informacji:

1. ilości wytworzonych odpadów,
2. ilości odpadów wysegregowanych do odzysku ze strumienia odpadów komunalnych:
  - a. papier,
  - b. tworzywa sztuczne (opakowania PET),
  - c. szkło,
  - d. odpady ulegające biodegradacji.
3. ilości zebranych odpadów niebezpiecznych i sposób ich zagospodarowania,
4. koszty i efekty funkcjonowania systemu zbiórki odpadów

Wskaźniki monitorowania stopnia realizacji GPGO przedstawia załącznik nr 5.

Głównym celem systemu monitoringu odpadów i realizacji PGO jest weryfikacja czy jednostki zobligowane do posiadania określonych zezwoleń rzeczywiście je posiadają i spełniają wszystkie warunki określone w tych decyzjach administracyjnych. System ma także zapewnić spełnianie wymogów prawnych i obowiązujących norm. Na podstawie zbiorczych zestawień danych uzyskanych od posiadaczy odpadów i informacji uzyskanych od wojewodów i starostów, marszałek województwa będzie prowadził wojewódzką bazę danych dotyczącą wytwarzania i gospodarowania odpadami wraz z rejestrem zezwoleń udzielonych w zakresie wytwarzania odpadów i gospodarki odpadami. Marszałek przygotowuje też raport wojewódzki i przekaże go ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

Wskaźniki monitorowania stopnia realizacji PPGO powiatu człuchowskiego.

I. Wskaźniki związane ze świadomością społeczną.

- 1 Przedsięwzięcie o charakterze informacyjno – edukacyjnym (kampanie, konkursy, akcje ulotkowe itp.)
- 2 Inicjatywy społeczności lokalnych w zakresie gospodarki odpadami.
- 3 Szkolenia kadry administracyjnej jednostek samorządowych w zakresie gospodarki odpadami.
- 4 Interwencje podejmowane przez jednostki kontrolne.

II. Wskaźniki związane z systemem gospodarki odpadami.

- 1 Stopień objęcia zorganizowaną zbiórką odpadów miast i wsi powiatu.
- 2 Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w przeliczeniu na mieszkańca na rok.
- 3 Masa odpadów komunalnych składowanych na składowiskach.
- 4 Stopień wydzielenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

- 5 Stopień redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska.
- 6 Liczba zamkniętych i poddawanych rekultywacji składowisk odpadów.
- 7 Liczba wybudowanych i uruchomionych kompostowni odpadów ulegających biodegradacji.
- 8 Nakłady inwestycyjne w gospodarce odpadami.

IX. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko oraz sposób ich uwzględnienia w planie

Gminny plan gospodarki odpadami jest dokumentem, który nie wymaga prowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko. Jedynie w przypadku porównywania wariantów planu gospodarki odpadami czy też projektowania niektórych instalacji, zwłaszcza mogących w znaczący sposób oddziaływać na środowisko powyższa procedura musi być przeprowadzona.

Gminny plan gospodarki odpadami nie przewiduje, że na terenie gminy Przechlewo powstaną nowe instalacje mogące w niekorzystny sposób oddziaływać na środowisko. Obecnie na terenie gminy znajduje się składowisko odpadów komunalnych w Przechlewie dla którego wykonano w roku 2002 przegląd ekologiczny zawierający uwagi aby prowadzić stały monitoring wpływu składowiska na środowisko oraz o wyposażeniu w wagę i rozszerzeniu strefy zieleni .

X. Streszczenie Planu Gospodarki Odpadami

Plan Gospodarki Odpadami gminy Przechlewo jest częścią składową Gminnego Planu Ochrony Środowiska. Podstawą opracowania planu gospodarki odpadami dla gminy jest art.14 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami). Plany gospodarki odpadami powinny być opracowywane zgodnie z polityką ekologiczną państwa oraz z planami wyższego szczebla, do których należą: Krajowy Plan Gospodarki Odpadami (KPGO), Plan Gospodarki Odpadami Województwa Pomorskiego (WPGO) oraz Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami (PPGO). Projekt gminnego planu gospodarki odpadami jest opiniowany przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Gminny plan gospodarki odpadami, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz.U. Nr 66, poz. 620) określa:

1. aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:
  - rodzaj, ilości i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów komunalnych,
  - rodzaj i ilości odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
  - rodzaj i ilości odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania,

- rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów,
- wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

2. przewidywane zmiany dotyczące gospodarki odpadami,
3. politykę, cele i zadania określające działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, wynikające z opracowań wyższego szczebla jak również zadania przeznaczone do realizacji na terenie gminy,
4. opcje planowanych przedsięwzięć,
5. opis sposobów finansowania
6. system monitoringu i oceny realizacji planu.

Analiza stanu istniejącego gospodarki odpadami w gminie wskazuje na poprawne funkcjonowanie systemu zbiórki i unieszkodliwiania odpadów, jednakże wymagane jest aby wszyscy mieszkańcy gminy zostali objęci zorganizowanym systemem odbioru odpadów.

Na terenie gminy znajduje się składowisko odpadów komunalnych w Przechlewie (składowisko powinno zostać dostosowane do wymagań wynikających z aktualnych przepisów).

Obecnie w gminie Przechlewo selektywna zbiórka odpadów realizowana jest poprzez system rozstawionych pojemników do zbiórki opakowań z tworzyw sztucznych oraz szkła. Planowana jest rozbudowa tego systemu poprzez dostawienie pojemników na makulaturę i zwiększenie ilości punktów zbiórki.

Prognozy dotyczące zmian w zakresie gospodarki odpadami wskazują, że ilość wytwarzanych odpadów komunalnych w najbliższej przyszłości nie powinna ulegać znaczącej zmianie i przekraczać poziomu 1200 Mg/rok. (pow. 150kg/rok na mieszkańca)

W celu poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami na terenie gminy, obok pojemników do segregacji surowców wtórnych, przewiduje się wdrożenie systemu selektywnej zbiórki odpadów „u źródła” i „centrach zbiórki”. Aby obniżyć ilość odpadów ulegających biodegradacji planowana jest selekcja tych odpadów na poziomie gospodarstw domowych oraz zagospodarowanie ich poprzez kompostowanie.

Wyznaczone limity planowanego odzysku i unieszkodliwiania (poza składowaniem) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji spowodują, że ilości odpadów komunalnych kierowanych na składowiska powinny wynosić:

- w 2010r. 75% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995r.
- w 2013r. 50% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995r.
- w 2020r. 35% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonej w 1995r.

W celu eliminacji ze strumienia odpadów komunalnych odpadów niebezpiecznych, oraz odpadów wielkogabarytowych planowane jest wdrożenie selektywnej zbiórki w/w. odpadów. Wariant wdrażania oraz rozwoju zbiórki tych odpadów zostanie określony przez gminę. Planowana jest również inwentaryzacja podmiotów wytwarzających odpady medyczne oraz określenie ilości tych odpadów wytwarzanych w skali roku.

Osobny problem, obszernie opisany w PGO, stanowią odpady zawierające azbest oraz urządzenia zanieczyszczone PCB, planowane jest zewidencjonowanie ilości tych odpadów, a w dalszym ciągu stopniowe ich usuwanie. W celu właściwej organizacji procesu usuwania azbestu należy opracować gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wszystkie działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami obok finansowania z budżetu gminy mogą być finansowane ze źródeł zewnętrznych, a zwłaszcza ze środków poakcesyjnych Unii Europejskiej np. ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (European Regional Development Fund – ERDF). W Polsce fundusze z ERDF można pozyskiwać poprzez Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego (ZPORR). Innym źródłem uzyskania funduszy może być Fundusz Spójności, inaczej nazywany Funduszem Kohezji, stanowiący czasowe wsparcie finansowe dla krajów Unii Europejskiej, których Produkt Narodowy Brutto (PNB) na mieszkańca nie przekracza 90 % średniej PNB dla wszystkich państw członkowskich.

W razie potrzeby plan gospodarki odpadami będzie zmieniany lub uzupełniany po przeprowadzonej uprzednio weryfikacji.

XI. Załączniki

Załącznik nr 1- Ilości odpadów przyjętych na składowisko odpadów w Przechlewie.

ROK 2000

Lp.	Miesiąc	150105 opakowania z różnych materiałów		190202 przemieszane odpady do ostatecznego składowania		161003 odpady z czyszczenia niepublicznych ulic i placów		161001 nie segregowane odpady podobne do komunalnych		200301 odpady komunalne		Razem	
		m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
x	x	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
1	styczeń	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
2	luty	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
3	marzec	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
4	kwiecień	112	4,36	1	0,2	2	0,6	3	0,78	126	31,5	244	37,44
5	maj	109	4,26	3,5	0,7	2	0,6	9	2,33	157	39,25	280,5	47,14
6	czerwiec	117,5	4,58	7	1,4	4	1,2	20	5,18	127	31,75	275,5	44,11
7	lipiec	91,5	3,57	9	1,8	1	0,3	29,5	7,64	140	35	271	48,31
8	sierpień	112	4,36	1	0,2	1,5	0,45	29	7,51	158	39,5	301,5	52,02
9	wrzesień	123	4,79	7	1,4	0	0	16	4,14	155	38,75	301	49,08
10	październik	117	4,56	4	0,8	1	0,3	8	2,07	164	41	294	48,73
11	listopad	122,5	4,77	9	1,8	0,5	0,15	9	2,33	153	38,25	294	47,3
12	grudzień	124,5	4,85	3	0,6	1	0,3	8	2,07	142	35,5	278,5	43,32
Razem	m3	1029		44,5		13		131,5		1322		2540	
	Mg	40,1		8,9		3,9		34,05		330,5		417,45	

19.12.05	Szkło - Stuczka szklana	600 kg
19.12.04	Tworzywa sztuczne - opakowania PET	3190 kg
19.12.02	Metale żelazne - Złom	740 kg
19.02.01	Papier i tektura - Makulatura	4710 kg

ROK 2001

Lp.	Miesiąc	150105 opakowania z różnych materiałów		190801 skratki		190802 piasek z piaskownika		161001 nie segregowane odpady podobne do komunalnych		200301 odpady komunalne		Razem	
		m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
1	styczeń	138	6,63	0,5	0,2	1	0,4	5	1,25	119,5	29,88	264	38,36
2	luty	155,5	8,12	0,5	0,2	1	0,4	7	1,75	123,5	30,87	287,5	41,34
3	marzec	159	8,49	0,5	0,2	1	0,4	4	1	131	32,75	295,5	42,84
4	kwiecień	151	8,84	0,5	0,2	1	0,4	11,5	2,87	136,5	34,12	300,5	46,43
5	maj	161	9,94	0,5	0,2	1	0,4	4	1	182	45,5	348,5	57,04
6	czerwiec	160	9,91	0,5	0,2	1	0,4	4	1	151	37,75	316,5	49,26
7	lipiec	187	8,59	0,5	0,1	0,5	0,2	8	2	225,5	56,38	421,5	67,27
8	sierpień	246	9,77	0,5	0,3	1	0,6	17,5	4,38	231,5	57,87	496,5	72,92
9	wrzesień	170	9,42	0,5	0,3	1	0,6	4	1	133,5	33,38	309	44,7
10	październik	214	10,54	0,5	0,3	1	0,6	15	3,75	207	51,75	437,5	66,94
11	listopad	224	9,78	0,5	0,3	1	0,6	10	2,5	144	36	379,5	49,18
12	grudzień	273	10,96	0,5	0,2	1	0,4	2	0,5	137,5	34,38	414	46,44
Razem	m3	2238,5		6		11,5		92		1922,5		4270,5	
	Mg	110,99		2,7		5,4		23		480,63		622,72	

19.12.02	Metale żelazne - Żłom	2470 kg
19.12.05	Szkło - Słuczka szklana	38230 kg
19.12.04	Tworzywa sztuczne - Opakowania PET	6530 kg
19.12.04	Tworzywa sztuczne - Folia	2200 kg
19.12.01	Papier i tektura - Makulatura	6720 kg

ROK 2002

Lp.	Miesiąc	020299 Inne odpady z przygotowania i przetwórstwa spoż. I zwierz.		170904 Zmieszane odpady z budowy i remontów		190801 skratki		190805 Ustabilizo- wane komunalne osady ściekowe		200203 Inne odpady nieulegające biodegradacji		200301 Niesegregowane, zmieszane odpady komunalne		200302 Odpady z targowisk		200303 Odpady z czyszczenia ulic i placów		Razem	
		m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
x	x																		
1	styczeń	217	9,64	-	-	1	0,25	27	54	5	1,25	142,5	29,65	2	0,5	-	-	394,5	95,29
2	luty	252	12,76	-	-	1	0,25	30	60	1	0,25	119,5	24,775	2	0,5	-	-	405,5	98,535
3	marzec	294	14,84	-	-	0,5	0,125	33	66	3	0,75	171,1	35,875	2	0,5	12	2,4	515,6	120,49
4	kwiecień	287	13,5	-	-	2	0,5	31	62	-	-	188,5	40,63	4	1	9	2,25	521,5	119,88
5	maj	273	14,735	-	-	0,5	0,125	14	28	3	0,6	153	31,95	5	1,25	2	0,5	450,5	77,16
6	czerwiec	252	12,66	-	-	1,5	0,375	8	16	-	-	119,5	24,825	3	0,75	3	0,75	387	55,36
7	lipiec	308	15,03	-	-	1	0,25	22	44	24	4,8	213,5	44,775	10	2,5	4	1	582,5	112,355
8	sierpień	287	15,065	-	-	1,5	0,375	15	30	-	-	186,5	39,575	3	0,75	14	3,5	507	89,265
9	wrzesień	294	14,82	-	-	0,5	0,125	17	34	-	-	168,5	34,925	4	1	5	1,25	489	86,12
10	październik	328	14,7	-	-	2	0,5	20	40	21,5	4,7	209,5	46,775	6	1,5	4	1	591	109,175
11	listopad	301	15,21	41	28	2,5	0,625	27	54	4	0,8	141	29,7	4	1	10,5	2,75	531	132,085
12	grudzień	364	17,48	6	6	1,5	0,375	33	66	-	-	168	34,9	3	0,75	3	0,75	578,5	126,255
x	m3	3457		47		15,5		277		61,5		1981,1		48		66,5		5953,6	
	Mg	170,44		34		3,875		554		13,15		418,355		12		16,15		1221,97	

15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	2300 kg
15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opkowania PET	8290 kg
15.01.04	Złom	3420 kg
15.01.01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	12310 kg
15.01.07	Opakowania e szkła	44240 kg

ROK 2003

Lp.	Miesiąc	020299 Inne odpady z przygotowania i przetwórstwa spoż. I zwierz.		170904 Zmieszane odpady z budowy i remontów		190801 skratki		190805 Ustabilizowane komunalne osady ściekowe		200203 Inne odpady nieulegające biodegradacji		200301 Niesegregowane, zmieszane odpady komunalne		200302 Odpady z targowisk		200303 Odpady z czyszczenia ulic i placów		Razem	
		m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
1	styczeń	329	15,97	0	0	2	0,5	28	56	0	0	125,5	26,125	2	0,5	3	0,75	489,5	99,845
2	luty	315	14,01	0	0	1,5	0,375	16	32	20	4	139	28,7	4	1	2	0,5	497,5	80,585
3	marzec	322	16,06	0	0	2,5	0,625	29	58	0	0	144	30,4	3	0,75	5	1,25	505,5	107,085
4	kwiecień	378	18,79	0	0	2,5	0,625	25	50	11	2,2	160,5	34,025	4	1	5	1,25	586	107,89
5	maj	343	15,75	0	0	3	0,75	24	48	12	2,4	189,5	40,375	6	1,5	5	1,25	582,5	110,025
6	czerwiec	378	18,79	0	0	2,5	0,625	23	46	0	0	158,5	33,375	4	1	4	1	570	100,79
7	lipiec	392	20,7	0	0	2,5	0,625	36	72	0	0	217,5	46,775	8	2	11	2,75	667	144,85
8	sierpień	371	17,82	0	0	2	0,5	31	62	23	4,6	216	44,85	5	1,25	12	3	660	134,02
9	wrzesień	392	19,72	0	0	1,5	0,375	8	16	2	0,4	189,5	39,975	9	2,25	6	1,5	608	80,22
10	październik	462	21,32	0	0	1,5	0,375	14	28	51	10,2	157,5	33,225	12	3	6	1,5	704	97,62
11	listopad	441	20,84	0	0	2	0,5	25	50	0	0	155	32,55	7	1,75	4	1	634	106,64
12	grudzień	539	23,54	0	0	2,5	0,625	28	56	15	3	158,5	32,575	6	1,5	5	1,25	754	118,49
x	m3	4662		0		26		287		134		2011		70		68		7258	
	Mg	223,31		0		6,5		574		26,8		422,95		17,5		17		1288,06	

15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	13770
15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opkowania PET	8340
15.01.04	Złom	9620
15.01.01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	23975
15.01.07	Opakowania ze szkła	65500

ROK 2004

Lp.	Miesiąc	020299 Inne odpady z przygotowania i przetwórstwa spoż. I zwierz.		170904 Zmieszane odpady z budowy i remontów		150102 Opakowania z tworzyw sztucznych		190801 skratki		190805 Ustabilizowane komunalne osady ściekowe		200203 Inne odpady nieulegające biodegradacji		200301 Niesegregowane, zmieszane odpady komunalne		200302 Odpady z targowisk		200303 Odpady z czyszczenia ulic i placów		Razem	
		m3	Mg	m4	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
1	styczeń	490	19,99					1,5	0,375					153,5	31,625	3	0,75	5	1,25	653	53,99
2	luty	413	18,57					3	0,75					149,5	31,175	2	0,5	4	1	571,5	51,995
3	marzec	532	26,86					2,5	0,625					182,5	38,425	5	1,25	2	0,5	724	67,66
4	kwiecień	504	22,69					4	1			11	2,2	240,4	42,35	5	1,25	35,6	8,9	800	78,39
5	maj	434	18,96					3	0,75					183,4	38,95	4	1	5	1,25	629,4	60,91
6	czerwiec	441	18,05					4,5	1,125			3	0,6	221,5	48,075	4	1	4,5	1,125	678,5	69,975
7	lipiec	462	28,84					3	0,75					250,1	47,625	3	0,75	7,4	1,85	725,5	79,815
8	sierpień	462	21,45					3,5	0,875			15	3	291,1	61,575	7	1,75	7	1,75	785,6	90,4
9	wrzesień	497	23,59					3	0,75			7	1,4	228	48,35	3	0,75	7	1,75	745	76,59
10	październik	497	24,93					1,5	0,375			32	6,4	213,5	44,775	7	1,75	4	1	755	79,23
11	listopad	644	33,83					2	0,5			12	2,4	202	42,3	8	2	4	1	872	82,03
12	grudzień	721	40,31			18	4,5	3	0,75			15	3	218	45,75	4	1	6	1,5	967	96,81
x	m3	6097				18		34,5				95		2533,5		55		91,5		8906,5	
	Mg	298,07				4,5		8,625				19		520,975		13,75		22,875		887,795	

15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	29790
15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opakowania PET	6960
15.01.04	Złom	2480
15.01.01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	22630
15.01.07	Opakowania ze szkła	59150

ROK 2005

Lp.	Miesiąc	020299 Inne odpady z przygotowania i przetwórstwa spoż. i zwierz.		170904 Zmieszane odpady z budowy i remontów		150102 Opakowani a z tworzyw sztucznych		190801 skratki		190805 Ustabilizowane komunalne osady ściekowe		200203 Inne odpady nieulegające biodegradacji		200301 Niesegregowane, zmieszane odpady komunalne		200302 Odpady z targowisk		200303 Odpady z czyszczenia ulic i placów		Razem	
		m3	Mg	m4	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg	m3	Mg
1	styczeń	588	32,54			10	2,5	1,5	0,375			8	1,6	192,5	40,725	1	0,25	6	1,5	807	79,49
2	luty	609	34,14					2	0,5					140	29	2	0,5	4	1	757	65,14
3	marzec	637	36,81			5	1,25	3,5	0,875			17	3,4	203,5	41,975	2	0,5	6,5	1,625	874,5	86,435
4	kwiecień	609	29,51			24,5	6,125	2,5	0,625			5	1,25	221,5	46,325	5	1,25	7,5	1,875	875	86,96
5	maj	672	33,69			15	3,75	2	0,5					217,5	46,375	3	0,75	11,5	2,875	921	87,94
6	czerwiec	658	33,14			8,5	2,125	2,5	0,625			18	3,6	298	64,45	3	0,75	4	1	992	105,69
7	lipiec	637	35,35			18,5	4,625	3	0,75					310,5	66,925	3	0,75	8,5	2,125	980,5	110,525
8	sierpień	630	30,12			7,5	1,875	2	0,5			4	0,8	294,5	62,375	4	1	8	2	950	98,67
9	wrzesień	623	33,81			16	4	3	0,75			4	0,8	230	48,9	3	0,75	6	1,5	885	90,51
10	październik	609	30,06			15	3,75	2,5	0,625			31,5	6,3	221	47,68	6	1,5	6	1,5	891	91,415
11	listopad	588	29,08			11	2,75	2	0,5			5	1	219	45,6	5	1,25	5	1,25	835	81,43
12	grudzień	644	31,22			23,5	5,875	3	0,75			14	2,85	191	39,5	3	0,75	3	0,75	881,5	81,695
x	m3	7504				154,5		29,5				106,5		2739		40		76		10649,5	
	Mg	389,47				38,625		7,375				21,6		579,83		10		19		1065,9	

15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Folia i tworzywa	41900
15.01.02	Opakowania z tworzyw sztucznych - Opakowania PET	7820
15.01.04	Złom	1010
15.01.01	Makulatura - opakowania z papieru i tektury	51410
15.01.07	Opakowania ze szkła	45520
20.01.33	Baterie i akumulatory	450

Załącznik nr 2- Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odzysku.

Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie odzysku

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Numer decyzji	Kod odpadu	Nazwa	Ilość
1	Usługowy Zakład Stolarsko-Budowlany Jan Paszkiewicz	RLiOŚ. 7644-2-74/04	03 01 01	odpady kora i korka	3,00 Mg/rok
			03 01 05	trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	47,00 Mg/rok
			15 01 01	opakowania z papieru i tektury	0,06 Mg/rok
			15 01 03	opakowania z drewna	0,24 Mg/rok
2	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-handlowo-Usługowe "ROLPAKO" sp. z o.o.	LRiOŚ. 7644-2-36/04	03 01 05	trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04-trociny	550 Mg/rok
			10 01 01	żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 100104)-żużle	152 Mg/rok
			10 01 03	popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej	1,5 Mg/rok
			02 07 80	wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary - wywar z produkcji napojów alkoholowych	4500 Mg/rok
3	PP-H-U "ROLPAKO" Sp. z o.o.	RLiOŚ.7644-2-05/04	02 02 02	odpadowa tkanka zwierzęca	2000 Mg/rok
4	Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie	RLiOŚ.7644-2-62/03	10 01 80	mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzenia odpadów paleniskowych	100 Mg/rok
			15 01 01	opakowania z papieru i tektury	30 Mg/rok
			15 01 02	opakowania z tworzyw sztucznych	30 Mg/rok
			15 01 07	opakowania ze szkła	80 Mg/rok
			16 01 03	zużyte opony	1 Mg/rok
			17 04 05	żelazo i stal	10 Mg/rok
			19 08 05	ustabilizowane komunalne osady ściekowe	1000 Mg/rok
			20 01 21	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,001 Mg/rok
			20 01 33	baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 160601, 160602 lub 160603 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,15 Mg/rok
20 01 40	metale	10 Mg/rok			
5	"INWOOD" sp.z o.o.	RLiOŚ. 7644-2-29/03	03 01 05	trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa, fornir i inne niż wymienione w 030104	600 Mg/rok
6	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "ROLPEX" sp. z o.o.	RLiOŚ.7644-2-22/04	03 01 05	trociny, wióry, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 030104 - trociny	2 Mg/rok
			02 07 80	wytłoki, osady moszczowe i pofermentacyjne, wywary - wywar z produkcji napojów alkoholowych	4650 Mg/rok
			02 07 01	odpady z mycia, oczyszczania i mechanicznego rozdrabniania surowców (osad z popłucznika wód osadowych)	50 Mg/rok
			10 01 01	zużyte popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 100104)-zużyte	170 Mg/rok

Załącznik nr 3- Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie wytwarzania , magazynowania i zbierania odpadów niebezpiecznych.

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Numer decyzji	Kod odpadu	Nazwa	Ilość
1	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "WAKRO" Jacek Kopisto	RLiOŚ. 7644-2-39/02/03	17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	} 200 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	
2	Rejonowy Urząd Poczty w Słupsku	RLiOŚ 7644-2-42/02/03	16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (lampy fluorescencyjne)	0,0026 Mg/rok
3	Przedsiębiorstwo Robót Termoizolacyjnych i Antykorozyjnych "Termoexport"	RLiOŚ. 7644-2-37/03	17 01 06	zmieszane lub wysegregowane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	350 Mg/rok
			17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	350 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	350 Mg/rok
4	ELNAFT Sp.z o.o.	RLiOŚ 7644- 2-36/03	13 05 02	szlamy z odwadniania olejów w separatorach	10 Mg/rok
			13 05 06	olej z odwadniania olejów w separatorach	10 Mg/rok
			13 05 07	zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	100 Mg/rok
			15 02 02	sorbenty, materiały filtracyjne , tkaniny do wycierania i ubraniaochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi	1 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy	0,7 Mg/rok
			16 07 08	odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty	1800Mg/rok
			17 05 03	gleba i ziemia, w tym kamienie,zawierające substancje niebezpieczne	1500Mg/rok
5	"EKOS" Poznań	RLiOŚ. 7644-2-39/02/03	13 05 01	odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	300 Mg/rok
			13 05 02	szlamy z odwadniania olejów w separatorach	600 Mg/rok
			13 05 03	szlamy z kolektorów	100 Mg/rok
			13 05 08	mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	300 Mg/rok
			13 05 06	olej z odwadniania olejów w separatorach	100 Mg/rok
			13 05 07	zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	100 Mg/rok
			15 02 02	sorbenty, materiały filtracyjne(w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach)	25 Mg/rok
			16 07 09	odpady zawierające inne substncje niebezpieczne	125 Mg/rok
			16 07 08	odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty	125 Mg/rok
			17 05 03	gleba i ziemia, w tym kamienie,zawierające materiały niebezpieczne	125 Mg/rok
			17 05 05	urobek z pogłębienia zawierający lub zanieczyszczony substancjami niebezpiecznymi	125 Mg/rok
			19 08 10	tluszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda inne niż wymienione w 190809	500 Mg/rok
			19 13 01	odpady stałe z oczyszczania gleby i ziemi zawierające substancje niebezpieczne	75 Mg/rok
			19 13 03	szlamy z oczyszczania gleby i ziemi zawierające substancje niebezpieczne	75 Mg/rok
			19 13 05	szlamy z oczyszczania wód podziemnych zawierające substancje niebezpieczne	50 Mg/rok
19 13 07	odpady ciekłe i stężone uwodnione odpady ciekłe (np.koncentraty) z oczyszczania wód podziemnych zawierające substancje niebezpieczne	50 Mg/rok			
6	"TAGEN-SERWIS" Gendera Tadeusz	RLiOŚ. 7644-2-21/03	17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	30 Mg/rok
			17 06 03	inne materiały izolacyjne zawierające substancje niebezpieczne	30 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	160 Mg/rok

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Numer decyzji	Kod odpadu	Nazwa	Ilość
7	"AWAS-Serwis" Sp. Z o.o.	RLiOŚ. 7644-2-17/03	13 05 01	odpady stałe z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	1000Mg/rok
			13 05 02	szlamy z odwadniania olejów w separatorach	600 Mg/rok
			13 05 03	szlamy z kolektorów	800 Mg/rok
			13 05 06	olej z odwadniania olejów w separatorach	200 Mg/rok
			13 05 07	zaolejona woda z odwadniania olejów w separatorach	800 Mg/rok
			13 05 08	mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	1200Mg/rok
			13 08 99	inne niewymienione odpady	400 mg/rok
			19 08 10	tłuszcze i mieszaniny olejów z separacji olej/woda inne niż wymienione w 190809	200 Mg/rok
8	Przedsiębiorstwo Budowlane Recon sp. z.o.o.	RLiOŚ. 7644--2-23/02	17 06 01	Materiały izolacyjne zawierające azbest	10 Mg/rok
			17 06 05	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest	120Mg/rok
9	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Bożena Jabłońska	RLiOŚ. 7644-2-19/02	20 01 21	Lampy fluorescencyjne	5 szt
10	Serwis Słupsk Sp.z.o.o.	RLiOŚ. 7644-2-22/02	13 05 02	Odpady z odwadniania olejów w separatorach - szlamy z odwadniania olejów w separatorach	5 Mg/rok
			13 05 03	Odpady z odwadniania olejów w separatorach -szlamy z kolektorów	5 Mg/rok
			13 05 08	Odpady z odwadniania olejów w separatorach - mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	5 Mg/rok
			13 08 02	Odpady olejowe nieujęte w innych podgrupach - inne emulsje	5 Mg/rok
			13 08 99	Odpady olejowe nieujęte w innych podgrupach - inne niewymienione odpady	30 Mg/rok
			16 07 08	Odpady z czyszczenia zbiorników magazynowych, cystern transportowych i beczek - odpady zawierające ropę naftową lub jej produkty	30 Mg/rok
			20 01 21	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,5 Mg/rok
11	"Poldanor" Administracja - Przechlewo ul. Dworcowa 25	O-ś-III-6620/11/2001/295/eb	16 08 21	Lampy fluorescencyjne	0,0027 Mg/rok
	Zakład rolny i warsztat w Pawłówku gm. Przechlewo		16 08 21	Lampy fluorescencyjne	0,0045 Mg/rok
	Ferma Hodowlana Płaszczycza gm. Przechlewo		13 01 06	Hydrauliczne oleje mineralne	2,3 Mg/rok
	Ferma Hodowlana Dobrzyń gm. Przechlewo		16 06 01	Zużyte akumulatory	0,9 Mg/rok
			16 08 21	Lampy fluorescencyjne	0,0027 Mg/rok
			16 08 21	Lampy fluorescencyjne	0,002 Mg/rok
12	Zakład Gospodarki Komunalnej w Przechlewie ul.Człuchowska 26	RLiOŚ.7644-2-62/03	13 01 13	inne oleje hydrauliczne	0,1 Mg/rok
			13 02 08	inne oleje silnikowe, przekładniowe, smarowe	0,2 Mg/rok
			13 05 08	mieszanina odpadów z piaskowników i z odwadniania olejów w separatorach	0,3 Mg/rok
			16 01 07	filtry olejowe	0,0015 Mg/Rok
			16 05 06	chemikalia laboratoryjne i analityczne (np. Odczynniki chemiczne) zawierające substancje niebezpieczne , w tym mieszniny chemikaliów laboratoryjnych i analitycznych	0,005 mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,15 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,001 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	0,2 Mg/rok
			13 02 08	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,05 Mg/rok

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Numer decyzji	Kod odpadu	Nazwa	Ilość
13	Zakłady Mięsne "PRIME FOOD" Sp. z o.o.	RLiOŚ.7644-2-116/04/05	16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,05 Mg/rok
			16 08 21	lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,002 Mg/rok
14	Rozlewnia Gazu "Bp" w Sapolnie	RLiOŚ. 7644-2-23/00	13 06 01	inne nie wymienione odpady olejowe	0,065 Mg/rok
			17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	20 Mg/rok
15	"DEVICE" Sp. z o.o.	RLiOŚ. 7644-2-89/04	17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	60 Mg/rok
			08 01 15	Szlamy wodne zawierające farby i lakiery zawierające rozpuszczalniki organiczne lub inne substancje niebezpieczne	0,72 Mg/rok
16	Usługowy Zakład Stolarsko-Budowlany Jan Paszkiewicz	RLiOŚ. 7644-2-74/04	05 01 03	osady z dna zbiorników	0,03 Mg/rok
17	Przedsiębiorstwo Handlowe Andrzeja Kiedrowskiego, Michała Stoltmana, Jan Szyca	RLiOŚ. 7644-2-104/04	13 05 02	szlamy z odwadniania olejów w separatorach	0,2 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	0,001 Mg/rok
			13 02 04	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,5 Mg/rok
18	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe "ROLPAKO"	RLiOŚ.7644-2-32/04	13 02 08	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,35 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy- lampy fluorescencyjne	0,03 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,06 Mg/rok
			15 02 02	sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. Szmata, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi) np. PCB	0,05 Mg/rok
		RLiOŚ.7644-2-36/04	13 02 04	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	300 Mg/rok
			13 02 08	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,2 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy- lampy fluorescencyjne	0,01 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,2 Mg/rok
			13 02 04	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe zawierające związki chlorowcoorganiczne	0,3 Mg/rok
			15 02 02	sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np.Szmata, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi np.PCB	0,01 Mg/rok
19	"Przedsiębiorstwo Budownictwa Łądowego MJ" Sp. z o.o.	RLiOŚ.7644-2-27/04	17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	100 Mg/rok
			17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	800 Mg/rok
20	"ABBA-EKOMED" sp. z o.o.	RLiOŚ. 7644-2-107/04	17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	800 Mg/rok

Lp.	Nazwa przedsiębiorstwa	Numer decyzji	Kod odpadu	Nazwa	Ilość
21	TP S.A	RLiOŚ. 7644-2-55/04 Przechlewo	16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy-lampy fluorescencyjne	0,001 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,3 Mg/rok
			17 02 04	odpady z drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe) - słupy telekomunikacyjne drewniane	0,64 Mg/rok
		RLiOŚ 7644-2-56/04 Sapolno	16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy - lampy fluorescencyjne	0,001 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,06 Mg/rok
			17 02 04	odpady z drewna, szkła i tworzyw sztucznych zawierające lub zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (podkłady kolejowe) - słupy telekomunikacyjne drewniane	0,93 Mg/rok
22	Zakład Usługowo-Handlowy Bernardyna Szydłowska	RLiOŚ. 7644-2-28/04	13 02 05	mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,32 Mg/rok
			16 01 13	płyny hamulcowe	0,006 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,6 Mg/rok
			16 01 07	filtry olejowe	0,02 Mg/rok
23	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "ROLPEX" Sp. z o.o.	RLiOŚ. 7644-2-22/04	13 02 08	inne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	0,32 Mg/rok
			16 02 13	zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy-lampy fluorescencyjne	0,02 Mg/rok
			16 06 01	baterie i akumulatory ołowiowe	0,05 Mg/rok
			16 01 07	filtry olejowe	0,02 Mg/rok
24	Zakład Robót Ogólnobudowlanych Stanisława Repińskiego	RLiOŚ. 7644-2-47/03/04	17 01 06	zmieszane lub wysegregowane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	500 Mg/rok
			17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	200 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	200 Mg/rok
25	Centrum Gospodarki Odpadami, Azbestu i Recyklingu "Caro"	RLiOŚ. 7644-2-47/03/04	17 01 06	zmieszane lub wysegregowane odpady betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia zawierające substancje niebezpieczne	100 Mg/rok
			17 06 01	materiały izolacyjne zawierające azbest	100 Mg/rok
			17 06 05	materiały konstrukcyjne zawierające azbest	100 Mg/rok

Załącznik nr 4- „Dziki” składowiska.

L.p.	Obręb	Nr.dz.	Powierzchnia całkowita działki	Uwagi	Planowany termin usunięcia
1	Garbek	18	0,56	Gmina Przechlewo	do 2008r.
2	Przechlewo	494/12	0,034	Gmina Przechlewo	do 2008r.
3	Przechlewo	266/5	0,58	ANR	do 2008r.
4	Przechlewo	365/1	4,02	ANR	do 2008r.
5	Dąbrowa	129	0,43	Gmina Przechlewo	do 2008r.
6	Lisewo	268	0,22	Gmina Przechlewo	do 2008r.

Załącznik nr 5- Wskaźniki monitorowania stopnia realizacji GPGO Gminy Przechlewo.

L.p	Nazwa / opis wskaźnika	Jednostka	Wielkość docelowa		
			2005	2006	2007
I. Wskaźniki związane ze świadomością społeczną					
1.	Przedsięwzięcia o charakterze informacyjno - edukacyjnym (kampanie, konkursy, akcje ulotkowe itp.)	Ilość / opis	2	3	3
2.	Inicjatywy społeczności lokalnych w zakresie gospodarki odpadami	Ilość / opis	1	1	1
3.	Szkolenia kadry administracyjnej Jednostek samorządowych w zakresie gospodarki odpadami	Ilość / opis	b.d.	3	3
4.	Interwencje podejmowane przez jednostki kontrolne	Ilość / opis	20	40	40
II. Wskaźniki związane z systemem gospodarki odpadami					
1.	Stopień objęcia zorganizowaną zbiórką odpadów	%	55	100	100
2.	Ilość odpadów komunalnych wytworzonych w przeliczeniu na mieszkańca na rok	kg/M/rok	100-210	150-250	180-260
3.	Masa odpadów opakowaniowych i wysegregowanych do odzysku ze strumienia odpadów	Mg/rok	120-140	130-160	140-180
4.	Stopień wydzielnia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów	%	~ 0	70	90
5.	Stopień redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowisko	%	b.d.	30	50
6.	Liczba zamkniętych i poddawanych rekultywacji składowisk odpadów	Ilość	0	1	1
7.	Nakłady inwestycyjne w gospodrcie odpadmi	tys. PLN/rok	10	90	90

Załącznik nr 6- Opis istniejących regulacji prawnych dotyczących odpadów zawierających azbest.

Opis istniejących regulacji dotyczących odpadów zawierających azbest.

„Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” powstał w wyniku:

- przyjęcia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Rezolucji z dnia 19 czerwca 1997 r. – w sprawie programu wycofywania azbestu z gospodarki (M.P. Nr 38, poz. 373), w której Rada Ministrów została wezwana m.in. do opracowania programu zmierzającego do wycofywania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski,
- realizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627),
- realizacji ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628, z 1998 r., Nr 156, poz. 1018, z 2000 r. Nr 88, poz. 986, oraz z 2001 r. Nr 100, poz. 1085 i Nr 154, poz. 1793) oraz odpowiednich przepisów wykonawczych do tej ustawy,
- realizacji ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628),
- potrzeb oczyszczania kraju z azbestu oraz wyrobów zawierających azbest.

Na podstawie ustawy z dnia 12 maja 2000 r. o zasadach wspierania rozwoju regionalnego (Dz. U. Nr 48, poz. 550, z późn. zmianami) Rada Ministrów uchwałą Nr 105 z dnia 28 grudnia 2000 r. przyjęła Narodową Strategię Rozwoju Regionalnego (NSRR) na lata 2001-2006, stanowiącą jedno z narzędzi tworzonego systemu polityki rozwoju regionalnego w Polsce. Działania zawarte w NSRR przewidziane zostały w *Narodowym Programie Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej (NPPC)* – w priorytecie nr 21 *Polityka regionalna i koordynacja instrumentów strukturalnych*. W NPPC zaplanowano również dostosowanie do wymagań Dyrektywy Rady 87/217/REWG w sprawie zapobiegania i zmniejszania zanieczyszczenia środowiska azbestem w ramach działań wymienionych w priorytecie nr 22.3 *Dostosowanie do wymagań prawa wspólnotowego w zakresie gospodarki odpadami* oraz priorytecie nr 22.4 *Dostosowanie do wymagań prawa wspólnotowego w zakresie jakości powietrza*.

Zadania przewidziane „Programem...” wymagają koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za ich realizację lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. W celu realizacji wszystkich zadań zawartych w „Programie...” należy zaangażować administrację publiczną i różne instytucje działające na trzech poziomach:

- centralnym,
- wojewódzkim,
- lokalnym.

Na poziomie lokalnym w realizację zadań „Programu...” zaangażowane są samorząd powiatowy oraz samorząd gminny.

Do zadań organu wykonawczego Gminy należy:

- wypełnienie przez właścicieli obiektów budowlanych „arkuszy oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania ...” i złożenia ich do właściwego urzędu. Należy szczególną uwagę zwrócić na prawidłowy opis w arkuszach obiektów publicznych, jak na przykład: drogi, place, szkoły, przedszkola, żłobki, szpitale, domy kultury i tym podobne obiekty, które będą w przyszłości mogły korzystać finansowo ze wsparcia z zewnątrz i których oczyszczenie z azbestu powinno nastąpić w pierwszej kolejności,
- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami,
- sporządzenie zbiorczego wykazu obiektów zawierających azbest w układzie trzech grup pilności jak w arkuszach ocen,
- przekazanie zebranych informacji wraz z arkuszami ocen do urzędu nadzoru budowlanego w powiecie.

Do zadań Rady Gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu...”.

Równocześnie w listopadzie 2003 roku oraz w kwietniu 2004 r, ukazały się nowe rozporządzenia dotyczące postępowania z azbestem:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz.U. Nr 192, poz. 1876).
2. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649), które zastąpiło rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 roku w sprawie sposobów bezpiecznego użytkowania oraz warunków usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 138, poz. 895),

Rozporządzenie z 23 października 2003 r. określa:

1. Wymagania w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu lub wyrobów zawierających azbest oraz oznaczania miejsc ich występowania.
2. Wymagania w zakresie wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest.
3. Wymagania techniczne, jakie należy spełnić przy wykorzystywaniu i przemieszczaniu wyrobów zawierających azbest oraz przy wykorzystywaniu i oczyszczaniu instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest.

4. Sposób oznaczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest oraz pomieszczeń, w których się one znajdują.
5. Sposób inwentaryzowania azbestu lub wyrobów zawierających azbest, w miejscach ich wykorzystywania.
6. Formę, układ i terminy przedkładania informacji o:
  - a) rodzaju, ilości i miejscach występowania wykorzystywanych wyrobów zawierających azbest,
  - b) instalacjach i urządzeniach, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest,
  - c) czasie i sposobie usuwania azbestu lub wyrobów zawierających azbest,
  - d) czasie i sposobie zastąpienia azbestu i wyrobów zawierających azbest innymi substancjami i wyrobami mniej szkodliwymi dla środowiska,
7. Przypadki i terminy, w których powinny być oczyszczone instalacje lub urządzenia, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest.

Zgodnie z zapisami rozporządzenia z dnia 23 października 2003 r. właściciel, zarządca lub użytkownik, na terenie którego znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest dokonuje inwentaryzacji zastosowanych wyrobów zawierających azbest, poprzez sporządzenie spisu z natury. Inwentaryzację przeprowadza się w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. do dnia 29 maja 2004 roku. Wynik inwentaryzacji ujmuje się w stosownej informacji, sporządzonej w 2 egzemplarzach, z których jeden egzemplarz przedkłada się wojewodzie, a drugi egzemplarz przechowuje się przez okres jednego roku (do czasu sporządzenia następnej informacji). W przypadku osób fizycznych nie będących przedsiębiorcami informację przedkłada się wójtowi gminy. Sporządzona informacja podlega corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku.

Na podstawie przedłożonych informacji gmina do końca 2006 r., zamierza sporządzić ewidencję wyrobów zawierających azbest i opracować plan usuwania azbestu z terenu gminy.

W przypadku ujawnienia widocznych uszkodzeń lub zużycia zawierającego azbest właściciel, zarządca lub użytkownik powinien taki wyrób usunąć. Jednocześnie właściciel, zarządca lub użytkownik dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest lub wyroby zawierające azbest sporządza corocznie plan kontroli jakości powietrza obejmujący pomiary stężenia azbestu. Szczegółowe wymagania techniczne w zakresie oczyszczania pomieszczeń, w których znajdują się instalacje lub urządzenia, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest określa projekt techniczny usuwania lub wymiany wyrobów zawierających azbest wraz z harmonogramem prac, który sporządzany jest na koszt właściciela, zarządcy lub użytkownika instalacji lub urządzenia.

Jednocześnie właściciel, zarządca lub użytkownik miejsc, w których był lub jest wykorzystywany azbest lub wyroby zawierające azbest, poddaje je przeglądowi w celu stwierdzenia obecności azbestu i oznakowaniu w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia, tj. do dnia 29 maja 2004 r.

Natomiast rozporządzenie z 2 kwietnia 2004 r. określa:

- obowiązki wykonawcy prac polegających na bezpiecznym użytkowaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest,
- sposoby i warunki bezpiecznego użytkowania oraz usuwania wyrobów zawierających azbest,
- warunki przygotowania do transportu i transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest do miejsca ich składowania,
- wymagania, jakim powinno odpowiadać oznakowanie wyrobów i odpadów zawierających azbest.

Zgodnie z rozporządzeniem z 2 kwietnia 2004 r. właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości, a także obiektu, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest winien przeprowadzać okresową kontrolę stanu wyrobów zawierających azbest. Z przeprowadzonej kontroli należy sporządzić ocenę stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest według wzoru określonego w rozporządzeniu. Z określonego w ocenie stopnia pilności wynikać będzie konieczność bezzwłocznej wymiany lub naprawy (stopień pilności I) lub terminy kolejnych kontroli. (stopień pilności II – ponowna ocena wymagana w terminie do 1 roku, stopień pilności III – ponowna ocena wymagana w terminie do 5 lat). Wyroby zawierające azbest zakwalifikowane zgodnie z oceną do wymiany powinny być usunięte przez właściciela, użytkownika wieczystego lub zarządcę nieruchomości, urządzenia budowlanego, instalacji przemysłowej lub innego miejsca zawierającego azbest. Właściciel, użytkownik wieczysty lub zarządca nieruchomości obowiązany jest zgłosić prace polegające na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest do właściwego organu administracji architektoniczno-budowlanej.

Usuwanie wyrobów powinien dokonywać wyspecjalizowany wykonawca, który zgodnie z rozporządzeniem obowiązany jest do:

- a) uzyskania odpowiedniego zezwolenia, pozwolenia, decyzji zatwierdzenia programu gospodarowania odpadami niebezpiecznymi albo złożenia informacji o sposobie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi,
- b) przeszkolenia przez uprawnioną instytucję zatrudnionych pracowników, osób kierujących lub nadzorujących prace polegające na zabezpieczeniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy,
- c) opracowania przed rozpoczęciem prac szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest,

- d) posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie określonych planem prac oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
- e) zgłoszenia wykonywanych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy.

Prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest prowadzi się w sposób uniemożliwiający emisję azbestu do środowiska oraz powodujący zminimalizowanie pylenia.

Zgodnie z rozporządzeniem z 2 kwietnia 2004 r. do transportu wyrobów i odpadów zawierających azbest stosuje się odpowiednio przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych a transportowane wyroby i odpady powinny być oznakowane zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia. Rozporządzenie określa także szczególne warunki przewozowe dla wyrobów i odpadów zawierających azbest, które mają na celu uniemożliwienie emisji azbestu do środowiska. Usuwane odpady zawierające azbest powinny być składowane na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

**Załącznik nr 7- Harmonogram działań w zakresie realizacji celów określonych
w PPGO.**

Lp	Działania	Termin realizacji	Odpowiedzialni za realizację
I.	Edukacja społeczna w zakresie ograniczania powstawania odpadów, metod postępowania z odpadami, recyklingu w kierunku odzysku w postaci materii lub energii.	2004-2010	Starostwo Powiatowe, urzędy miast i gmin, szkoły wszystkich szczebli
II. Ograniczanie ilości odpadów i ich negatywnego wpływu na środowisko			
1	Objęcie planowaniem i realizacją kompleksowych rozwiązań wszystkich odpadów wytwarzanych na terenie powiatu	2004-2010	Starostwo Powiatowe, urzędy miast i gmin, przedsiębiorcy
2	Redukcja ilości małych i nieefektywnych składowisk lokalnych i zapewnienie funkcjonowania składowiska ponadgminnego z infrastrukturą do zagospodarowania i przetwarzania odpadów	Do 2010	Starosta, wójtowie i burmistrzowie
3	Rozwój lokalnych kompostowni, w tym również przydomowych, wykorzystujących odpady biodegradowalne i osady ściekowe	Do 2010	Wójtowie i burmistrzowie
4	Budowa biogazowni do odzyskiwania energii z gnojowicy i innych odpadów organicznych	2004-2010	Samorządy gminne i firmy produkcji rolnej
5	Likwidacja metody magazynowania osadów ściekowych na terenie oczyszczalni	Do 2006	Zarządcy oczyszczalni ścieków
III. Prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania			
1	Likwidacja stałych zbiorników na odpady oraz wprowadzanie zbiorników i pojemników mobilnych	Do 2006	Właściciele posesji, samorządy
2	Upowszechnianie selektywnej zbiórki odpadów przez tworzenie tzw. „centrów zbiórki”, czyli kontenerów do zbiórki szkła, tworzyw sztucznych, makulatury oraz innych wg uznania samorządów gminnych ustawionych w sąsiedztwie skupisk ludności	2004-2010	Samorządy gminne
3	Uruchamianie punktów zbiórki odpadów segregowanych na składowiskach odpadów komunalnych a w przyszłości w ZZO i jego filiach terenowych	2004-2010	Zarządcy składowisk
4	Wprowadzenie systemów odgazowywania składowisk odpadów komunalnych z wykorzystaniem energii ze spalania gazu wysypiskowego	2004-2010	Zarządcy składowisk
5	Preferowanie paszowego i nawozowego wykorzystania odpadów przemysłu spożywczego	2004-2010	Samorząd powiatowy, samorządy gminne, producenci i przetwórcy

6	Propagowanie wykorzystania odpadów biodegradowalnych do produkcji kompostu lub energii i wdrożenie proponowanych systemów zbiórki tego rodzaju odpadów -z podziałem w gospodarstwach domowych na odpady suche i pozostałe	2004-2006	samorządy gminne, zarządcy składowisk odpadów
	-z podziałem w gospodarstwach domowych na odpady suche, mokre i pozostałe	2007-2010	
7	Wdrożenie systemów zbiórki odpadów wielkogabarytowych oraz dostosowanie funkcji składowisk komunalnych, w przyszłości filii ZZO do ich unieszkodliwiania	2004-2006	zarządcy składowisk odpadów
8	Wdrożenie systemów zbiórki odpadów niebezpiecznych z grupy odpadów komunalnych poprzez -organizacje zbiórek publicznych i w szkołach	2004-2006	Samorządy gminne
	uruchomienie punktów Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych na bazie składowisk komunalnych i ZZO	2007-2010	Samorządy gminne
	- uruchomienie Mobilnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych przez ZZO	2009-2010	ZZO
	-utworzenie na składowiskach punktów przyjęć odpadów azbestowych	2005-2010	Samorządy gminne
9	Doskonalenie systemów zbiórki odpadów opakowaniowych zgodnie z rozporządzeniem RM z dnia 30 czerwca 2001 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych	2004-2010	Samorządy gminne, przedsiębiorcy